

SA BUKA KORONIKOLO VINA KEKE Sa Vinabakala

Sari buka Keke meke Karua Koronikolo si vivinei pule ni mo sari ginugua pu ele ta kubere koari na buka te Samuela meke buka tadi na Baṅara pa kalina sa binalabala pude tokani sarini pu pule mae koasa tinaraovo pa Babiloni. Karua ṅati ginugua koasa kinokoa tadi na tie pa Izireli si ta kubere koari na Buka Koronikolo.

Vina keke si sa tinahuara sapu ta evaṅa koari karua binanara pa Ziuda meke pa Izireli, ba kopu totoko ni Tamasa sari Nana vina tatara koarini, meke tavete vura nia tugo sa Tamasa sa Nana binalabala nomana koari na tie pu koa pa Ziuda. Sa vina sosode sapu va gorevura ia Tamasa koasa Nana hiniva nomana koari na tie si ta dogoro koari na guguadi ri na tinavete tadi Devita, e Solomone, koari na tinavete kinekere tadi Zehosapati, Hezikaea, meke Zosaea pude lulia sa hiniva te Zihova. Meke gua tugo koari doduru tie pu soto va nabu koasa linulina sa Tamasa.

Vina rua, si sa vina bakala koasa guguana sa pinodalaena sa hahanana vinahesina sa Tamasa koasa Zelepade pa Zerusalema. Ta dogoro si asa koa sa tinolitolie te Devita meke sa vinaturu pude paqahi sari na tinavete tadi na Hiama na tie Livaeti pude va tana ia sa vinahesi. E Devita si na tie sapu sa ṅatina meke pinodalaena sa vinahesi

pa korapa Zelepade, ba e Solomone tu si kurina sa Zelepade.

Sari na Nati Pinaqapaqahana sa Buka

Tututi meke sari na pozapoza. Hinia 1:1 kamo hinia 9:44

Minate te Saula. Hinia 10:1-14

Sa Binaᅇnara te Devita. Hinia 11:1 kamo hinia 29:30

a. Tinasuna meke tinavete arilaedi. Hinia 11:1 kamo hinia 22:1

b. Vina namanamana sa kinurina sa Zelepade. Hinia 22:2 kamo hinia 29:30

Podalae koe Adama Kamo koe Ebarahami (Zenesesi 5:1-32, 10:1-32, 11:10-26)

¹ Adama si na tamana e Seti, Seti si na tamana e Inosi, Inosi si na tamana Kenani. ² Kenani si na tamana e Mahalaleli, Mahalaleli si na tamana e Zaredi. ³ Zaredi si na tamana e Inoke, sapu sa tamana e Metusela; Metusela si na tamana e Lemeki, ⁴ sapu sa tamana e Noa. Ka ᅇneta sari na tuna koreo e Noa: Semi, Hami, meke e Zapeti.

⁵ Sari na tuna koreo e Zapeti: Qoma, Maᅇoqi, Madai, Zavani, Tubala, Meseki, meke e Tirasi. Arini sari na tiatamadia ri na tinoni saripu ta pozae luli koari na pozadi. ⁶ Sari na tutina e Qoma si gore mae koari na tuna sapu e Asikenazi, Ripati, meke Toᅇarama. ⁷ Sari na tuna sapu gore mae gua koe Zavani si arini hire: Elisa, Tasisi, Kitimi, meke Rodanimi.*

⁸ Sari na tuna koreo e Hami: Itiopia, Izipi, Libia, meke Kenani. Sari tudia si poza luli tugo

* **1:7** Sari na popoa pu koai rini si ta pozae Elisa, Sipeini, nusa Saeparasi, meke nusa Rodesi pa rane ᅇnoro.

koa rini. ⁹ Sa tutina e Kusi si gore la koari na tie pa popoa Seaba, Havila, Sabita, Rama, meke Sabiteka. Sa tutina e Rama si gore la koari na tie pa popoa Siba meke pa Dedani. ¹⁰ Keke koreo te Kusi si e Nimirodi, sapu ta evanae na tie varane kekenu sapu ninirana pude va kilasi sari na tinoni. ¹¹ Sa tutina e Izipi si gore la gua koari na tie pa popoa Lidia, Anami, Lehabi, Napituhi, ¹² Paturusi, Kasiluhi, meke Kiriti. Koasa si podo vura mae sari na tie Pilisitia. ¹³ Sari na tuna koreo e Kenani si ari Saedoni, sa kenuna, meke Hitaiti. Arini sari na tinoni saripu ta pozae luli koari na pozadi. ¹⁴ Tututi te Kenani si gore la gua koari na butubutu Zebusaiti, Amoraiti, Qeqasaiti, ¹⁵ Hivaiti, Arakaiti, Sinaiti, ¹⁶ Avadaiti, sari Zemaraiti, meke ari na Hamataiti.

¹⁷ Sari na tuna koreo e Semi si ari Elami, Asura, Apakisadi, Ludi, Arami, Uzi, Huli, Qetera, meke Meseki. Arini sari na tamadia ri na tinoni saripu ta pozae luli koari na pozadia. ¹⁸ Apakisadi sina tamana e Sela, sapu sa tamana e Ebera. ¹⁹ E Ebera podoi si karua koreo: keke si ta pozae Peleqi, sina pa nana totošo si ta paqaha sari na tinoni pa kasia popoa, meke sa tasina si ta pozae Zokitani. ²⁰ Sari na tututi sapu gore mae gua koe Zokitani si ari na butubutu tie hire: Alomodadi, Selepi, Hazamaveti, Zera, ²¹ Hadoramu, Uzali, Dikila, ²² Obali, Abimaele, Siba, ²³ Opira, Havila, meke e Zobabi.

²⁴ Sa tututi sapu podalae koe Semi meke gore kamo koe Ebarahami si gua hie: Semi, Apakisadi, Sela, ²⁵ Ebera, Peleqi, Reu, ²⁶ Seruqi, Nehoa, Tera, ²⁷ meke Ebarami sapu ta pozae Ebarahami.

Sa Ginore Tuti te Isimeli

²⁸ Ebarahami si podo i si karua koreo, Aisake meke e Isimeli. ²⁹ Koari na tuna koreo e Isimeli si vura ka manege rua butubutu: Nebaioti sa tuna kenuna e Isimeli, Kedara, Adibilu, Mibisami, ³⁰ Misima, Duma, Masa, Hadadi, Tema, ³¹ Zetura, Napisi, meke e Kedema.

³² Sari tuna koreo sa nabulu barikaleqe te Ebarahami, sapu e Ketura pozana si ari: Zimirani, Zokisani, Medani, Midiani, Isibaki meke Sua. E Zokisani si podoi si karua koreo: Siba meke e Dedani. ³³ Midiani podoi si ka lima koreo: Epaha, Epera, Hanoki, Abida, meke e Eleda.

Sa Ginore Tuti te Isoa

³⁴ E Ebarahami si na tamana e Aisake. Meke e Aisake podoi si karua koreo: Isoa meke Zekopi. ³⁵ Sari tuna koreo Isoa si Elipazi, Reueli, Zeusi, Zalama, meke Kora. ³⁶ Koe Elipazi vura mae sari na butubutu hire: Temani, Omara, Zepo, Qatami, Kenazi, Timina, meke se Amaleki. ³⁷ Koe Reueli vura mae sari butubutu tadi Nahati, Zera, Sama, meke e Miza.

Sari na Butubutu pa Edomu

³⁸⁻⁴² Sari na butubutu tie pa Edomu sina butubutu mae guadi koasa tuna koreo e Seira:

Lotani, Sobali, Zibeoni, Anaha, Disoni, Ezera, meke e Disani.

Sari tuna koreo Lotani si ari: Hori meke e Homami. Na tasina vineki e Lotani si e Timina pozana.

Sari tuna koreo e Sobali si ari: Alavani, Manahati, Ebali, Sepo, meke e Onami.

Sari tuna koreo e Zibeoni si ari Aia, meke e Anaha. Anaha sina tamana e Disoni, meke sari na tuna e Disoni si ari Hamarana, Esibani, Itirani, meke Kerani.

Sari na tuna e Ezera si ari Bilihani, Zavani, meke Zakana.

Sari na tuna koreo e Disani si ari Uzi meke e Arani.

*Sari na Baṅara pa Edomu
(Zenesesi 36:31-43)*

⁴³⁻⁵⁰ Hire sari na baṅara pu kopu vari luli koasa butubutu pa Edomu sipu lopus ele tava habotu si keke baṅara pa Izireli:

E Bela, sa tuna koreo e Beoro, sapu mae guana pa vasileana nomana pa Dinihaba.

E Zobabi, sa tuna koreo e Zera, sapu mae guana pa vasileana nomana pa Bozira.

E Husami, sapu mae guana pa popoa Temani.

E Hadadi, sa tuna koreo e Bedadi, sapu mae guana pa Aviti. Sa tie hie si va kilasi sari na tinoni pa Midiani koasa vinaripera pa popoa Moabi.

E Samala, sa tie sapu mae guana pa vasileana nomana pa Masireka,

E Saulu, sapu mae guana koasa ovuku nomana pa Rehoboti.

E Beolo Hanani sa tuna koreo e Akabora.

E Hadadi, sapu mae guana pa vasileana nomana pa Pau. Sa pozana sa nana barikaleqe si e Mehetabeli, sa tuna vineki e Materedi, sapu sa tuna vineki e Mezahabi.

⁵¹ Sari na butubutu tie pa popoa pa Edomu si gua hire: Timina, Aliva, Zetehi, ⁵² Oholibama,

Elaha, Pinoni, ⁵³ Kenazi, Temani, Mibiza,
⁵⁴ Maqadieli meke Airami.

2

Sa Ginore Tuti te Ziuda

¹ Hire sari ka manege rua tuna koreo e Zekopi: Rubeni, Simione, Livae, Ziuda, Isaka, Zeboloni,
² Dani, Zosepa, Benisimane, Napitalai, Qadi, meke Asa.

³ Ka lima sari na tuna koreo e Ziuda. Ka neta tuna koreo si koasa barikaleqe pozana si e Batisua, na barikaleqe Kenani: Era, Onani, meke Sela. Kaleana hola nana hahanana se Era pa dinono te Zihova, sa tuna kenuna e Ziuda, ke la va matea e Zihova si asa. ⁴ Koasa nana roroto barikaleqe, sapu e Tama, si va podo nia e Ziuda si karua koreo pule, ari Perezi e Zera.

⁵ Podoi Perezi si karua koreo: Hezironi meke e Hamulu. ⁶ Sa tasina koreo sapu e Zera si podo i ka lima koreo: Zimiri, Etani, Hemani, Kalakoli, meke e Dada. ⁷ Se Ekani sa tuna koreo e Kami, si keke tie tuti gore maena koe Zera; asa sapu va kamo ni tinasuna sari pa Izireli totošo seke tinarae si asa meke tomei sari na tinitoņa sapu tava madidi la koe Tamasa.*

⁸ Etani si keke tuna koreo sapu se Azaraea.

Sa Tututi sapu Gore La koe Devita, sa Banara

⁹ E Hezironi podoi si ka neta koreo: Zeramili, Rami, meke Kelebi.

¹⁰ Sa tuti gore, podalae koe Rami meke kamo koe Zese si guahe: Rami podoa se Aminadabi, Aminadabi podoa se Nahasoni sapu keke

* **2:7** Zos 7:1

koimata pa butubutu te Ziuda, ¹¹ Nahasoni podoa se Salamoni, Salamoni podoa se Boazi, ¹² Boazi podoa se Opeti, meke Opeti podoa se Zese.

¹³ E Zese si ka zuapa sari tuna koreo; guahe sa dia vinariluli pa pinodo: Eliabi, Abinadabi, Simea, ¹⁴ Netanela, Radai, ¹⁵ Ozeme, meke Devita. ¹⁶ Ari karua sari na tuna vineki: Zeruia meke Abiqeli.

Sa tuna vineki e Zese se Zeruia si ka neta tuna koreo: Abisai, Zoabi, meke Asahele. ¹⁷ Keke tuna vineki pule sapu, se Abiqeli, si haba ia sa se Zeta, pa butubutu te Isimeli, meke kekeke mo sa tudia koreo, e Amasa pozana.

Sa Ginore Tuti te Hezironi

¹⁸ Sa tuna koreo e Hezironi, sapu e Kelebi si haba ia sa se Azuba; keke tudia vineki si e Zerioti pozana. Zerioti podoi si ka neta koreo: Zesa, Sobabu, meke Adoni. ¹⁹ Sipu mate se Azuba, si haba ia Kelebi se Eparata, meke keke sa tudia koreo sapu e Huri. ²⁰ Sa tuna koreo e Huri si e Uri, meke sa tuna koreo e Uri si e Bezaleli.

²¹ Sipu onomo navulu vuahenina se Hezironi, si haba ia sa sa tuna vineki e Makiri, sapu sa tasina vineki e Qileadi. Keke mo sa tudia koreo, e Segubi. ²² E Segubi si keke tuna koreo si tanisa, sapu e Zaira. Koa banarani e Zaira si ka hiokona neta vasileana koasa volosona sa popoa Qileadi.

²³ Tava kilasa meke ta vagi koari na binañara pa Qesura meke pa Siria sari ka onomo navulu vasileana nomadi, meke ta vagi turañae tugo sari na vasileana pa Zaira meke Kenati, meke sari na vasileana pu koa tata vasina. Sari doduru tinoni pu koa koari na vasileana arini sina butubutu

te Makiri, sa tamana e Qileadi. ²⁴ Sipu mate se Hezironi, si haba vagi ia tu sa tuna koreo mo, sapu e Kelebi, se Eparata, na nabokona sa tamana. Meke podoa ri karua si keke koburu koreo, pozana sa si e Asura. Asa koa ia tatasana sa vasileana pa Tekoa.

Sa Ginore Tuti te Zeramili

²⁵ Zeramili, sa koreo kenuna te Hezironi si ka lima tuna koreo: Rami sa kenuna, Buna, Oreni, Ozemi, meke Ahiza. ²⁶⁻²⁷ Rami si ka neta tuna koreo: Maza, Zamini, meke Ekerā. Hāba pulea e Zeramili si keke barikaleqe, e Atara pozana, meke podoa ri karua si keke tudia koreo, e Onama pozana. ²⁸ Onama podoi si karua koreo: ari Samai meke Zada, meke Samai podoi si karua koreo pule, Nadabi meke Abisura.

²⁹ Haba ia e Abisura si keke barikaleqe, e Abihaili pozana, meke podoi ri karua si karua koburu koreo, Ahabana meke Molida. ³⁰ Tasina koreo e Abisura, sapu e Nadabi si podoi si karua koreo, ari Seleidi meke Apaimu, ba mate se Seleidi, meke loke tuna. ³¹ Apaimu si na tamana e Isi. Isi si na tamana e Sesana, meke Sesana si na tamana e Ahalai.

³² Zada, sa tasina e Samai, si podoi karua tuna koreo, e Zeta meke e Zonatani, ba mate se Zeta meke loke tuna. ³³ Zonatani si karua tuna koreo, ari Peleti e Zaza. Hire sari doduru pu tuti goredi gua koe Zeramili.

³⁴ Sesana si loke tuna koreo, ba na vineki mo si podoi sa. Ba keke nabulu tanisa si na tie Izipi, e Zaha pozana, ³⁵ meke vala nia sa si keke tuna vineki pude haba ia sa, meke podoa ri

karua si keke koreo, pozana sa si e Atai. ³⁶ Sa pinodopodo sapu podalae koe Atai meke gore kamo la koe Elisama si gua hie: Atai podoa se Netani, Netani podoa se Zabada, ³⁷ Zabada podoa se Epalala, Epalala podoa se Opeti ³⁸ Opeti podoa se Zehu, Zehu podoa se Azaraea ³⁹ Azaraea podoa se Helezi, Helezi podoa se Eleasa, ⁴⁰ Eleasa podoa se Sisimai, Sisimai podoa se Salumu, ⁴¹ Salumu podoa se Zekamaea, meke Zekamaea podoa se Elisama.

Sari Kaiqa Ginore Tututi te Kelebi

⁴² Sa koburu kenuna te Kelebi, sa tasina koreo e Zeramili, si e Mesa pozana. Mesa sa tamana e Zipa, sapu sa tamana e Maresa, sapu sa tamana e Heboroni. ⁴³ Podoi Heboroni si ka made tuna koreo: ari Kora, Tapua, Rekemi, meke Sema. ⁴⁴ Sema si na tamana e Rahama, meke sa tamana sa tamana e Zokeami. Rekemi, sa tasina koreo e Sema, sa tamana e Samai. ⁴⁵ Samai si na tamana e Maona, Maona sa tamana e Betizuru.

⁴⁶ Koa turania e Kelebi sa nana barikaleqe nabulu, e Epaha pozana, meke va podo ni sa koasa sari ka neta koreo: Harani, Moza, meke Qazezi. Harani si na tamana e Qazezi.

⁴⁷ Keke tie pozana e Zahadai si ka onomo tuna koreo: Regemu, Zotamu, Qesana, Peleti, Epaha, meke Sapa.

⁴⁸ Keke barikaleqe nabulu pule te Kelebi, e Ma'aka, si va podo nia koburu sa; ari Sibara meke Tihana sari karua koreo podoi sa. ⁴⁹ Mumudi si karua koburu koreo pule si podoi sa: e Sapa, sapu koa pa vasileana nomana pa Madamanaha, meke e Seva sapu koa koa rina

vasileana pa Makabena, meke Qibea. Sa tuna vineki e Kelebi si e Akasa pozana.

⁵⁰ Hie sa pinodopodo te Kelebi.

Huri si na koburu kenuna tadi Kelebi meke Eparata sa nana barikaleqe. Sa tuna koreo e Huri, se Sobali, si koa ia sa vasileana pa Kiriati Zearimi. ⁵¹ Sa tuna koreo vina rua, se Salama, asa koa ia sa vasileana pa Betilihema, meke sa tuna koreo vina ŋeta, se Harepa, koa ia sa vasileana pa Betiqada.

⁵² Sobali, asa sapu koa ia sa vasileana pa Kiriati Zearimi, si na tamadia rina tie pa Haroe, meke sa kukuruna sa butubutu tie pu koa pa Menuhoti, ⁵³ meke gua tugo sari na butubutu tie hire, pu koa pa vasileana Kiriati Zearimi: ari Itiraeti, Putaeti, Sumataeti, meke Misiraeti. Turanadia soti rini sari tie pa popoa Zora meke Esitaolo.

⁵⁴ Salama, sapu koa pa popoa pa Betilihema, sina tamadia rina tie pa Netopata pa popoa Ataroti Beti Zoabi, meke sari na tie Zoraiti. Sa kukuruna sa butubutu tie pa Manahati si ari tie Zoraiti.

⁵⁵ Sari butubutu tie hire sapu bokabokadi hola pa kubekubere, si koa pa vasileana Zabezi: sari Tirataiti, Simeataiti, meke Sukataiti. Sari na tie hire, sina tie Kenaiti sapu varivarihaba la koari na tie Rekabaiti.

3

Sari na Tuna e Devita

¹⁻³ Hire sari na vinarilulidi sari na tuna koreo e Devita saripu podo totoaso koa si asa pa popoa Heboroni:

Amanoni, sa tinana si e Ahinoami pa popoa Zezireli.

Daniela, sa tinana si e Abiqeli pa popoa Kameli. Abusalamu, sa tinana si e Ma'aka, na tuna e Talamai sa banara pa popoa Qesura.

Adonaeza, sa tinana si e Haqiti.

Sepatia, sa tinana si e Abitali,

Itureami, sa tinana si e Eqala.

⁴ Sari ka onomo koburu arini si podo toতোসো koa banara se Devita pa Heboroni pa korapana ka zuapa vuaheni kukuruna.*

Pa Zerusalem si koa banara si asa ka tolonavulu neta vuaheni. ⁵ Soku tuna koreo si podo vasina.

Sa nana barikaleqe sapu se Batisiba, sa tuna e Amieli, si podoi sari ka made tuna koreo: Simea, Sobabu, Netani, meke Solomone.*

⁶ Ka sia tuna koreo pule si koa dia: Ibaha, Elisua, Elipeleti, ⁷ Noga, Nepeqi, Zapia ⁸ Elisama, Eliada meke Elipeleti. ⁹ Arini sari tuna koreo e Devita, ba koadia pule tu saripu va podoni sa koari nana barikaleqe nabulu, meke sa tasidia vineki arini si e Tama.

Sa Ginore Tuti te Solomone sa Banara

¹⁰ Hierana sa tokele pinodopodo sapu podalae koe Solomone sa banara, meke sari na tuna na tuna. Solomone, Rehoboami, Abaeza, Asa, Zehosapati. ¹¹ Zehoramu, Ahazaea, Zoasi, ¹² Amazaea, Uzaea, Zotamu, ¹³ Ehazi, Hezikaea, Manase, ¹⁴ Amoni, meke Zosaea. ¹⁵ Podoi Zosaea si ka made tuna koreo: Zohanana, Zehoiakimi,

* **3:4** 2 Samuela 5:4-5; 1 Ban 2:11; 1 Koron 29:27 * **3:5** 2 Samuela 11:3

Zedekaea, Zehoehazi. ¹⁶ Se Zehoiakimi si karua tuna koreo: Zehoiakini, meke Zedekaea.

Sa Ginore Tuti te Zehoiakini, sa Banara

¹⁷ Hire sari na ginore tututi sapu podalae koasa banara Zehoiakini, asa sapu ta pusi koari na tie pa Babiloni. Ari ka zuapa sari na tuna koreo e Zehoiakini: Silitili, ¹⁸ Malokiramu, Pedaia, Senaza, Zekamaea, Hosama, meke Nedabaea. ¹⁹ Pedaia si karua tuna koreo, Zerubabele, meke Simei. Zerubabele sina tamadia ri karua koreo, Mesulama, meke Hananaea, meke keke sa tuna vineki e Selomiti. ²⁰ Koadia tugo ka lima tuna koreo si asa: Hasuba, Ohele, Berekaea, Hasadaea, meke Zusabi Heseda.

²¹ Podoi e Hananaea si karua tuna koreo: Pelataea meke Zesaea. E Zesaea sina tamana e Repahaia, sa Tamana e Anana, sa tamana e Obadaea, sa tamana Sekanaea. ²² E Sekanaea si keke mo tuna koreo, e Semaesa, meke ka lima sari tuna e Semaesa: Hatusi, Iqala, Baria, Nearaea, meke Sepati. ²³ E Nearaea si podoi si ka neta tuna koreo: Elionae, Hizikaea, Azirikama. ²⁴ Elionae si ka zuapa tuna koreo: Hodavaea, Eliasibi, Pelaea, Akubo, Zohanana, Delaea, meke Anani.

4

Sa Ginore Tuti te Ziuda

¹ Sari na pinodopodo te Ziuda: Perezi, Hezironi, Kami, Huri, meke Sobali. ² Sobali si na tamana e Reaia, sapu sa tamana e Zahata, sa tamana e Ahumai, meke e Lahada; arini sari tamadia rina tie pu koadi pa Zora.

³⁻⁴ Huri si na koburu kenuna tanisa tamana koasa barikaleqe te Kelebi sapu e Eparata, meke sa nana butubutu sapu koa ia sa popoa lavata pa Betilihema. Ka neta sari na koreo te Huri: Etama, Penuela, meke Ezera. Etama si ka neta sari tuna koreo: Zezireli, Isima, meke Idibasi, meke keke tuna vineki, e Hazileloponi. Penuela si koa ia sa popoa lavata meke koa pa Qedoro, meke e Ezera koa ia sa vasileana pa Husa.

⁵ Se Asura, sapu koa ia sa popoa lavata pa Tekoa, si karua nana barikaleqe: e Hela meke Na'ara. ⁶ Va podo ni sa koe Na'ara si ka made koreo: Ahuzama, Hepera, Temeni, meke Hahasitari. ⁷ Asura meke e Hela si ka neta dia Koreo: Zereti, Izihara, meke Etinana.

⁸ Kozo si na tamadia ari Anubu, e Zobeba, meke sa pinodopodo tanisa butubutu tie sapu gore maena koe Ahahelo, sa tuna e Haruma.

⁹ Koa nana si keke tie pozana si e Zabeze. Tie ta pamaena hola si asa, hola ni sari doduru tasina. Poza nia Zabeze sa tinana si asa, sina ta sigiti hola si asa totošo podoa sa si asa. ¹⁰ Varavara se Zabeze, la koasa Tamasa tadi pa Izireli, "Mana nau qua Tamasa, mamu poni va soku nau pepeso. Mamu somana koa koa rau; mamu hukati koa rau sari doduru tinitona kaleadi sapu kote va sigiti au," gua. Meke va tabea sa Tamasa sa nana vinaravara.

Sari Votivotiki Tatamana

¹¹ Kelebi, sa tasina e Suhaha, si keke nana koreo, e Mehiri; e Mehiri si na tamana e Esitoni.

¹² Ka neta tuna koreo si asa: Betirapa, Pasea, meke Tehina. Tehina si koa ia sa vasileana

Nahasi. Sarini pu podoi ri kasa hire si koadi pa Reka.

¹³ Karua tuna koreo se Kenazi: Otinieli meke Seraea. Otinieli si karua koreo tugo si tanisa, ari Hatati meke Meonotai. ¹⁴ Meonotai si na tamana e Opara.

Seraea sina tamana e Zoabi, sa tie sapu koa ia sa vasileana pa lolomo sapu ta pozae Qe Harasimi. Doduru tie pu koa vasina sina tie matazona pa tinavete pa lima.

¹⁵ Se Kelebi, sa tuna koreo e Zepune si ka neta nana koburu koreo: Iru, Ela, meke Na'ama. Ela si na tamana e Kenazi.

¹⁶ Ka made koburu koreo si te Zehalele: Zipi, Zipaha, Tiria, meke Asarele.

¹⁷⁻¹⁸ Ezara si ka made koburu koreo tanisa: Zeta, Meredi, Epera, meke Zaloni. Meredi si haba ia se Bitia, sa tuna vineki sa banara pa Izipi, meke keke sa dia koburu vineki, se Miriami, meke karua tudia koreo: Samai meke e Isiba. Isiba podalae nia sa popoa lavata pa Esitemoa. Haba ia tugo Meredi si keke barikaleqe pa butubutu Ziuda, meke ka neta sari dia koburu koreo: Zeredi, pu podalae nia sa popoa lavata pa Qedoru. Hebere, pu koa ia sa popoa lavata pa Soko; meke e Zekutieli, pu koa ia sa popoa lavata pa Zanoa.

¹⁹ Hodaea si haba ia sa tasina vineki e Nahami. Sari tudia podalae nia sa butubutu tie pododi koe Qamu, pu koa pa vasileana Keila, meke

sa butubutu tie pododi koe Ma'aka pu koa pa vasileana pa Esitemoa.*

²⁰ Simoni si ka made nana koburu koreo: Amanoni, Rina, Benihana meke Tiloni.

Isi si karua nana koburu: Zoheti meke Benizoheti.

Sa Tutina e Sela

²¹ Sela si na tuna koreo e Ziuda. Sari na tie pu tuti gore koe Sela si ari Era, La'ada, Zokimi, Zoasi, meke Sarapa. Sela sina tamadia ri pu koa koasa vasileana pa Leka; La'ada si na tamadia ri pu koa koa sa vasileana pa Maresa, meke sa butubutu tie tigisi poko pu koa pa vasileana lavata pa Beti Asibea; ²² Zokimi meke sari na nana tinoni pu koa pa popoa nomana pa Kozeba, meke Zoasi meke Sarapa, arini si haba barikalege Moabi meke koa pa Betilihema. Sari na tututi hire si vagidi koari na kinubekubere sapu koadi hola.

²³ Arini si na tie tavetavete raro patu tanisa banara, meke koa mo pa vasileana nomana pa Netaimi meke Qedera.

Sa Ginore Tuti te Simione

²⁴ Simione si ka lima tuna koreo: Nemuela Zamini, Zaribi, Zera, meke Saulu. ²⁵ Sa tuna Saulu si e Salumu, sa tuna Salumu si e Mibisami, meke sa tuna Mibisami si Misima. ²⁶ Meke e Misima podoa se Hamuele, Hamuele podoa se Zakura, meke Zakura podoa se Sime. ²⁷ Podoi Sime si ka manege onomo koburu koreo, meke

* **4:19** Sa zinama Hiburu pa vesi hie si lopu bakala. Kaiqa iniliri si zama, "Hodaea si haba ia sa tasina vineki e Nahami, meke podoi ri kara sari Qarami pu koa pa Keila meke se Esitemoa pu koa pa Ma'aka."

onomo vineki, ba sari na turanana soti si lopu podopodo va soku, meke sa butubutu te Simione si lopu guana toqolo valeana, gugua sa butubutu te Ziuda.

²⁸ Gore kamo koasa totošo te Devita sa banara, sa butubutu te Simione si koa betoi mo rini sari na vasileana nomadi hire: Biasiba, Molada, Haza Suala,* ²⁹ Biliha, Ezemu, Tolade, ³⁰ Betueli, Homa, Zikilaqi. ³¹ Beti Makaboti, Hazasusimi, Betibiri, meke pa Saraimi. ³² Koai tugo rini sari ka lima vasileana hire: Etama, Aini, Rimoni, Tokeni meke pa Asani, ³³ meke sari na vasivasileana pa varikalidi, seu kamo la pa Balati. Arini sari na popoa koa i rini meke na kuberi rini sari na dia tututi meke kopu ni rini.

³⁴⁻³⁸ Hire sari na pozapozadi sari na koimata pa dia puku butubutu:

Mesahobaba, Zamuleki, Zosa sa tuna koreo e Amazea, Zoili,
Zehu sa tuna koreo e Zosibaea, sa tuna e Seraea, sa tuna e Asiele,
Elionae, Zakoba. Zesohaea, Asaea, Adieli,
Zesimieli, Benaeta,
Ziza sa tuna e Sipi, sa tuna e Aloni, pa tuti dia ri Zedaia, Simiri, meke Semaea.

Sina podopodo va soku sari na tatatamana, ³⁹ ke koa betoi mo rini sa doduruna sa kali lodu rimata tata pa Qera, meke kopu ni rini sari na dia sipi pa kali gasa rimata koasa lolomo vasina koa sa vasileana Qera. ⁴⁰ Masuru hola sa pepeso asa meke koa va leana ia na duduli, meke noso, loke ilipunana. Pukerane si na dia popoa ari tie pa butubutu Hami.

* **4:28** Zos 19:2-8

⁴¹ Pa totoſo te Hezikaea sa baṅara pa Ziuda, sari na tie ta kubere pozadi hire pa tutina Simione si la pa popoa Qera meke huara pani sari na ipi na vetu tadi na tie pa butubutu Hami pu koadi vasina. Hadu taloa ni rini sari na tie koadi vasina meke koa hokara dia vasina, sina masuru meke sokua duduli tadi na sipi. ⁴² Ari ka lima gogoto tie pa butubutu te Simione si la koa pa kali gasa rimata pa Edomu. Ari tuna koreo e Isi na turani: Pelataea, Nearaea, Repahaia meke Uzieli. ⁴³ La va mate betoi rini vasina sari na tinoni Amaleki pu govetedi pukerane pa vinaripera, meke koa hobe dia vasina kamo pa rane ninoroi.

5

Sa Ginore Tuti te Rubeni

¹ Hire sari na pinodopodo te Rubeni sa tuna kenuna e Zekopi. Koasa ginuguana sapu eko turania sa sa barikaleqe nabulu tanisa tamana, si siana nia sa sa hinia sapu tadi na koburu koreo kenudi, meke sari doduru hinia arini si ta vala koe Zosepa.* ² Sa butubutu te Ziuda si ninirana koari na tasina meke keke palabatu si vura mae koa sa, gua ba sa hinia tanisa koburu koreo kenuna si te Zosepa.* ³ E Rubeni sa koreo kenuna te Zekopi, si ka made sari tuna koreo: Ari Hanoki, Palu, Hezironi, meke Kami.

⁴⁻⁶ Hire sari na pinodopodo te Zoili, koari na sinage na sage: Semaea, Qoqi, Simeï, Maika, Reaia, Beolo, meke Bera. La sa baṅara pa Asiria,

* **5:1** Zen 35:22, 49:3-4 * **5:2** Zen 49:8-10

Tiqalati Pilesa, saputu vagia se Bera, sa koimata tanisa butubutu asa, meke raovo^d taloa nia.*

⁷ Hire sari na pozadi rina koimata pa hopeke pinodopodo koasa butubutu te Rubeni: Zeieli, Zakaraea, ⁸ meke Bela sapu sa tuna koreo e Azaza, sa tuna koreo sa tuna e Sema, sapu sa tuna e Zoili. Sa puku butubutu hie si koa pa vasileana Aroere meke koasa solosona asa kamo la pa togere Nebo meke Beolo Meoni. ⁹ Na soku hola sari na bulumakao tadirini pa popoa Qileadi, ke koa betoa mo rini sa pepeso seu latu pa qega sapu pa kali gasa rimata sapu la kamo gua pa Ovuku Iuparetisi.

¹⁰ Pa tofoso sapu banara se Saula, la sa butubutu te Rubeni meke rapati sari pa butubutu Haqiraiti, meke va mate betoi rini si arini, meke koa hobei rini sa popoa pa kali gasa rimatana sa popoa Qileadi.

Sa Ginore Tuti te Qadi

¹¹ Sa butubutu te Qadi si koa kapae koe Rubeni koasa pepeso pa popoa Basani pa kali gasa rimata kamo la gua pa Saleka. ¹² Zoili sina nati palabatu koasa butubutu asa, meke e Sapama si vina rua la koasa. Ari Zanai meke Sapahati si na palabatu tugo pa butubutu Qadi pa Basani. ¹³ Sari kaiqa tie pule koasa butubutu si somanadi koari ka zuapa puku butubutu hire: Maekolo, Mesulama, Siba, Zorai, Zakana, Zia, meke Ebera. ¹⁴ Na goredi mae koasa tuti te Abihaili, sa tuna koreo e Huri sapu sa tutina si boka ta pitu pule la koari kasa hire: Abihaili,

* 5:4-6 2 Bañ 15:29

Huri, Zaroa, Qileadi, Maekolo, Zesisai, Zahado, Buzi. ¹⁵ Ahi, sapu sa tuna e Abidieli sapu sa tuna koreo e Guni, sina palabatu koari na puku butubutu hire. ¹⁶ Koa i rini sari na vasidi pa popoa Basani meke Qileadi koari na vasileana vasina meke koasa doduruna sa pezara duduli pa Saroni. ¹⁷ Sari na kinubekubere hire si ta tavete pa totošo te baṅara Zotamu pa Ziuda meke te baṅara Zeroboami vina rua pa Izireli.

Sari na Puku Tie Varipera tadi na Butubutu pu Koa pa Kali Gasa Rimata koasa Ovuku Zodani

¹⁸ Koari na butubutu te Rubeni, Qadi, meke sa kukuruna sa butubutu Manase pa kali gasa rimata si koadia si ka made ṅavulu made tina zuapa gogoto onomo ṅavulu puta tie varipera, sapu bokabokadi hola pa belanana sa lave, sekena sa vedara, meke gonana sa bokala. ¹⁹ Razai rini sa butubutu Haqiraiti, sapu gore maedi koe Zetura, Napisi, meke Nodaba. ²⁰ Vekoa rini sa dia rinaṅerane koasa Tamasa, meke varavara si arini meke tepa ia rini sa tinokae koasa Tamasa. Olani Tamasa meke va mataqara i Sa si arini koari na tie pa butubutu Haqiraiti meke koari na butubutu pu varitokae la koa rini. ²¹ Vagi rini koari na dia kana sari ka lima ṅavulu tina kameli, karua gogoto lima ṅavulu tina sipi, meke karua tina don'ki, meke vagi tugo rini sari ka keke gogoto tina tie ta pusidi pa vinaripera. ²² Soku hola sari na dia kana si va matei rini, sina ta tokae si arini koasa Tamasa. La koa ia rini sa popoa asa osolae kamo sa totošo tinaraovo.

Sari na Tie Koasa Kukuruna sa Butubutu Manase pa Kali Gasa Rimata Zodani

²³ Sari na tie pa kukuruna sa butubutu Manase pa kali gasa rimata si la koa i sari na vasidi pa popoa Basani kamo la gua tu pa Beolo Hemoni, meke pa Seni, sapu sa togere Hemoni sina podopodo va soku hola si arini. ²⁴ Hire sari na palabatu koari na hopeke puku butubutu: Epera, Isi, Elieli, Azarieli, Zeremaea, Hodavaea, meke Zahadieli. Doduru arini sina tie bokabokadi pa vinaripera, meke na koimata ta gilnadi koari na dia puku butubutu.

Ta Raovo Taloa sari Butubutu pa Kali Gasa Rimata Zodani

²⁵ Sari na tie si lopu soto va nabu koasa Tamasa tadi na tiatamadia, ba etulia rini si Asa meke vahesi rini sari na tamasa tadi na butubutu tie huporo saripu hadu vura ni sa Tamasa koasa popoa asa. ²⁶ Ke vata evanjia Tamasa pude la sa banara Pulu pa Asiria sapu e Tiqalati Pilesa meke vagia sa dia popoa. Raovo vagi sa sari butubutu te Rubeni, Qadi, meke sa kukuruna sa butubutu Manase meke la va koa i sa si arini pa Hala, Habora, meke Hara, meke pa kapana sa Ovuku Gozana.*

6

Sa Ginore Tuti te Livae

¹ Livae si ka neta tuna koreo: Ari Qerisoni, Kohati meke Merari.

² Kohati si ka made tuna koreo: Ari Amaramu, e Izihara, Heboroni, meke Uzieli.

* 5:26 2 Ban 15:19,29, 17:6

³ Amaramu si karua tuna koreo: Eroni meke Mosese, meke keke tuna vineki, Miriami.

Eroni si ka made tuna koreo: Nadabi, e Abihu, e Eleaza meke e Itamara.

⁴ Sa tuti gore te Eleaza si gua hie: Pinehasi podoa se Abisua, ⁵ Abisua podoa se Buki, Buki podoa se Uzi, ⁶ Uzi podoa se Zerahia, Zerahia podoa se Meraioti, ⁷ Meraioti podoa se Amaraea, Amaraea podoa se Ahitubi, ⁸ Ahitubi podoa se Zedoki, Zedoki podoa se Ahimaza, ⁹ Ahimaza podoa se Azaraea, Azaraea podoa se Zohanana, ¹⁰ Zohanana podoa se Azaraea, asa sapu tave-tavete koasa Zelepade sapu kuria e Solomone pa Zerusalem, ¹¹ Azaraea podoa se Amaraea, Amaraea podoa se Ahitubi, ¹² Ahitubi podoa se Zedoki, Zedoki podoa se Salumu, ¹³ Salumu podoa se Hilikaea, Hilikaea podoa se Azaraea, ¹⁴ Azaraea podoa se Seraea, Seraea podoa se Zehozadaki. ¹⁵ Zehozadaki si ta raovo vagi koe Nebukaneza, turanae koari na tie Ziuda meke Zerusalem totoso garunu taloa ni e Zihova si arini la pa popoa seu.

Kaiqa Ginore Tuti te Livae

¹⁶ Livae si ka neta tuna koreo: Qerisoni, Kohati, meke Merari.* ¹⁷ Ari tudia koreo beto sari ka neta. Qerisoni sina tamadia ari Libini e Simei. ¹⁸ Kohati sina tamadia ri Amaramu, Izihara, Heboroni, meke Uzieli, ¹⁹ meke e Merari sina tamadia ri Mahili, meke Musi.

²⁰ Sa ginore tuti te Qerisoni si gua hie: Qerisoni podoa se Libini, Libini podoa se Zahata, Zahata

* **6:16** Ekd 6:16-19

podoa se Zima, ²¹ Zima podoa se Zoa, Zoa podoa se Ido, Ido podoa se Zera, Zera podoa se Zeaterai.

²² Sa ginore tuti te Kohati: Kohati podoa se Aminadabi, Aminadabi podoa se Kora, Kora podoa se Asire, ²³ Asire podoa se Elikana, Elikana podoa se Ebiasapa, Ebiasapa podoa se Asire, ²⁴ Asire podoa se Tahati, Tahati podoa se Urieli, Urieli podoa se Uzaea, meke Uzaea podoa se Saulu.

²⁵ Elikana si karua tuna koreo: Amasai, meke Ahimoti, ²⁶ Ahimoti podoa se Elikana, Elikana podoa se Zopai, Zopai podoa se Nahati, ²⁷ Nahati podoa se Eliabi, Eliabi podoa se Zerohamu, Zerohamu podoa se Elikana meke Elikana podoa se Samuela.

²⁸ Samuela si karua tuna koreo: Zoili sapu kenuna, meke Abaeza sapu mudina.

²⁹ Sa ginore tuti te Merari si gua hie: Merari podoa se Mahili, Mahili podoa se Libini, Libini podoa se Simei, Simei podoa se Uza, ³⁰ Uza podoa se Simea, Simea podoa se Hagia, meke Hagia podoa se Asaea.

Sari Tuti Tadi Tie Kerakera pa Zelepade

³¹ Hire sari na tie kerakera sapu vizati e Devita sa banara pude kopu nia sa vinalesi koasa Zelepade pa Zerusalemia sipu la koa magogoso vasina sa Bokese Vinariva Egoi. ³² Hopeke dia totošo si arini pude la kera vahesi koasa Ipi Hopena sipu lopu ele kuria banara Solomone sa Zelepade te Zihova. ³³ Hire sari na tutidia rina tie tuqedi rina tinavete kerakera:

Pa butubutu te Kohati: Hemani tuna Zoili si na tie tuturaña koasa koea kekenu. Sa tutina sapu

kamo pule la koe Zekopi si gua hie: Hemani si tuna Zoili, Zoili si tuna Samuela, ³⁴ Samuela si tuna Elikana, Elikana si tuna Zerohamu, Zerohamu si tuna Elieli, Elieli si tuna Toaha, ³⁵ Toaha si tuna Zupa, Zupa si tuna Elikana, Elikana si tuna Mahata, Mahata si tuna Amasai. ³⁶ Amasai si tuna Elikana, Elikana si tuna Zoili, Zoili si tuna Azaraea, Azaraea si tuna Zepanaea ³⁷ Zepanaea si tuna Tahati, Tahati si tuna Asire, Asire si tuna Ebiasapa, Ebiasapa si tuna Kora. ³⁸ Kora si tuna Izihara, Izihara si tuna Kohati, Kohati si tuna Livae, Livae si tuna Zekopi.

³⁹ Asapa si na tie tuturaña koasa koea vina rua. Sa tutina sapu kamo pule la koe Livae si gua hie: Asapa si tuna Berekaea, Berekaea si tuna Simea, ⁴⁰ Simea si tuna Maekolo, Maekolo si tuna Basea, Basea si tuna Malikiza, ⁴¹ Malikiza si tuna Etini, Etini si tuna Zera, Zera si tuna Adaia, ⁴² Adaia si tuna Etani, Etani si tuna Zima, Zima si tuna Simei. ⁴³ Simei si tuna Zahata, Zahata si tuna Qerisoni, meke Qerisoni si tuna Livae.

⁴⁴ E Etani si na tie tuturaña koasa koea vina neta. Sa tutina sapu kamo pule la koe Livae si gua hie: Etani si tuna Kisi, Kisi si tuna Abidi, Abidi si tuna Maluki, ⁴⁵ Maluki si tuna Hasabia, Hasabia si tuna Amazaea, Amazaea si tuna Hilikaea, ⁴⁶ Hilikaea si tuna Amazi, Amazi si tuna Bani, Bani si tuna Semera, ⁴⁷ Semera si tuna Mahili, Mahili si tuna Musi, Musi si tuna Merari, Merari si tuna Livae.

⁴⁸ Sari doduru tie pule pa butubutu te Livae si ta poni ni rini sari doduru tinavete koa holadi koasa Zelepade te Tamasa.

Sa Ginore Tuti te Eroni

⁴⁹ Ba Eroni meke sari na tutina si kopu ni sari na vina uququ oto huda humaņa lea meke sari na vina vukivukihi koasa Lose Hopena pa Hopena. Meke sari na vina vukivukihi arini sina vina vukivukihi tana sinea pude taleosae koe Tamasa sari na sinea tadi na tie Izireli. Tavete luli rini gua sapu garunu ni e Mosese, sa nabulu te Tamasa. ⁵⁰ Hire sarini pu tuti goredi koe Eroni: Eroni podoa se Eleaza, Elieza podoa se Pinehasi, Pinehasi podoa se Abisua, ⁵¹ Abisua podoa se Buki, Buki podoa se Uzi, Uzi podoa se Zerahia ⁵² Zerahia podoa se Meraioti, Meraioti podoa se Amaraea, Amaraea podoa se Ahitubi, ⁵³ Ahitubi podoa se Zedoki, meke Zedoki podoa se Ahimaza.

Vasina Koa sari na Tie pa Butubutu te Livae

⁵⁴ Hire sari na vasidi pu ta hia ni ri na tie pa puku butubutu te Eroni: arini pu goredi koasa tutina e Kohati si vagia sa hinia kekenu koari na tuna Livae. ⁵⁵ Koa rini si ta vala si pa Heboroni pa popoa Ziuda meke sari pezara koa i na duduli tana bulumakao na sipi pa vari likohaena. ⁵⁶ Ba sari na pezara na vasileana hitekedi pa Heboroni si tava hia la koe Kelebi tuna koreo e Zepune. ⁵⁷⁻⁵⁹ Sari na vasileana nomadi hire si tava hia la koasa tuti te Eroni: Heboroni, sapu keke vasileana ta vizata pude tadi na tie govetedi*, Zatiri meke sari na vasileana pa Libina, Esitemoa, Hileni, Debiri, Asani, meke Beti Semesi, meke turaņae sari na dia pezara koa

* **6:57-59** Sarini pu va mate tie ba lopu pa nana hiniva soti, si boka govete la vasina meke tava sare.

i duduli tana bulumakao na sipi. ⁶⁰ Pa voloso te Benisimane si tava hia la koari na tutina e Eroni sari na vasileana hire turanae sari na dia pezara koa i na duduli tana bulumakao na sipi: Qeba, Alemeti, meke Anatoti. Ka manege neta ninaedi sari na vasileana saripu tava hia la koari na hopeke tatamana pa tutina e Kohati pude koai. ⁶¹ Koari na puku tutina e Kohati sapu koa holadi si ta vala koari hopeke tatamana si ka manege puta vasileana nomadi pa korapana sa popoa tanisa butubutu te Manase pa kali lodu rimata pa Zodani. ⁶² Koari na puku tutina e Qerisoni,, si tava hia la pa hopeke tatamana sari ka manege neta vasileana nomadi pa popoa tadi na butubutu Isaka, Asa, Napitalai, meke sa kukuruna sa butubutu Manase pa popoa Basani pa kali gasa rimata Zodani. ⁶³ Gua tugo asa sari tutina e Merari, sapu tava hia la koari hopeke dia tatamana sari ka manege rua vasileana nomadi pa korapana sa popoa tadi na butubutu Rubeni, Qadi, meke Zeboloni. ⁶⁴ Ke la ri na tie Izireli meke poni lani koari na tie pa butubutu Livae sari na vasileana nomadi turanae koari na dia pezara pu koa i na duduli tana bulumakao na sipi. ⁶⁵ Sari na vasileana nomadi sapu ta poza meke ta hia la koari na tie Livae si koa pa korapadi rina voloso pa popoa Ziuda, Simione, meke Benisimane.

⁶⁶ Kaiqa tatamana pa tutina e Kohati si tava hia ni sari na vasileana nomadi meke turanae sari dia pezara koai na duduli tana bulumakao na sipi pa korapana sa voloso popoa te Iparemi. Hire sari vasileana nomadi arini: ⁶⁷ Sekemi,

sa popoa pa toqetoqere pa Iparemi tadi na tie govotedi, Qeza, ⁶⁸ Zokomeami, Beti Horoni, ⁶⁹ Aizaloni meke Qati Rimoni. ⁷⁰ Pa korapana sa voloso popoa te Manase pa kali lodu rimata Zodani si ta hia poni ni rini sari na vasileana nomadi pa Anera meke Bileama turanae sari na dia pezara koa i na duduli tana bulumakao na sipi.

⁷¹ Koa rina tutina e Qerisoni si ta vala sari vasileana hire, turanae sari dia pezara koai na duduli tana bulumakao na sipi: pa korapa voloso popoa te Manase pa kali gasa rimata Zodani: Qolani pa Basani meke Asitaroti.

⁷² Pa korapa voloso popoa te Isaka: Kedesi, Daberati, ⁷³ Ramoti meke Aneme.

⁷⁴ Pa korapa voloso popoa te Asa: Masalo, Abidoni, ⁷⁵ Hukoku, meke Rehobi.

⁷⁶ Pa korapa voloso popoa te Napitalai: Kadesi pa Qaleli, Hamoni, meke Kiriataimi.

⁷⁷ Sari na tatamana koa holadi pa tutina e Merari si tava hia la koarini sari na vasileana hire, turanae sari na dia pezara pu koai na duduli tana bulumakao na sipi: pa korapa voloso popoa te Zeboloni: Rimoni, meke Tabora.

⁷⁸ Pa voloso popoa te Rubeni, pa kali gasa rimata pa Ovuku Zodani pa Zeriko: Bezere koasa pezara nomana panaulu, Zazaha, ⁷⁹ Kedemoti, meke Mepata.

⁸⁰ Pa voloso popoa te Qadi: Ramoti pa popoa Qileadi, meke Mahanaimi, ⁸¹ Hesiboni, meke Zazera.

7

Sa Ginore Tuti te Isaka

¹ Isaka si ka made tuna koreo: Tola, Pua, Zasubi, meke Simironi.

² Tola si ka onomo tuna koreo: Uzi, Repahaia, Zerieli, Zamai, Ibisamu, meke Samuela. Sari kasa arini sina koimata koa rina tatamana pa puku butubutu te Tola, meke ta avosaedi sapu na tie varipera. Pa totošo te Devita, sa baṅara, sa ninae tanisa dia butubutu si hiokona rua tina onomo gogoto.

³ Keke mo tuna koreo se Uzi, e Izirahia, sapu ka made tuna koreo: Maekolo, Obadaea, Zoili, meke Isia, arini saripu palabatu ni sari na tutidia.

⁴ Soku dia barikaleqe meke dia koburu, meke pa dia tututi si boka kamoā rini toloṅavulu onomo tina pu somana nia sa tinavete vinaripera.

⁵ Sa ninaedi hinokara sapu ta kubere gore koasa butubutu te Isaka si ari ka vesu ṅavulu zuapa tina tie pu somanadi pa tinavete vinaripera.

Sa Ginore Tuti tadi Benisimane

⁶ Ari ka ṅeta sari tuna koreo e Benisimane: Bela, Bekera, meke Zediale.

⁷ Bela si ka lima tuna koreo: Eziboni, Uzi, Uzieli, Zerimoti, meke Iri. Sari kasa arini sina koimata koari na tatamana pa puku butubutu te Bela meke ta avosodi beto sapu na tie varipera bokabokadi. Somana ta nae pa ninaena sa dia butubutu sari ka hiokona rua tina, toloṅavulu made tie varipera.

⁸ Ari ka sia sari tuna koreo e Bekera: Zemira, Zoasi, Elieza, Elionae, Omiri, Zeremoti, Abaeza,

Anatoti, meke Alemeti. ⁹ Koasa ninæ hinokara tanisa tutidia pa tatatamana si somana ta nae sari ka hiokona puta tina karua gogoto tie saripu somanadi pude la pa vinaripera.

¹⁰ Zediale si keke tuna koreo: e Bilihani, meke Bilihani si ka zuapa tuna koreo: Zeusi, Benisimane, Ehudi, Seanana, Zetani, Tasisi, meke Ahisaha. ¹¹ Arini si na koimata koari na tatatamana pa dia puku butubutu, meke doduru si ta avosaedi sapu na tie bokabokadi pa varipera. Somana ta nae pa dia butubutu si ka manege zuapa tina karua gogoto tie tava namadi pude la pa vinaripera. ¹² Sari na tie Supimi meke Hupimi si somanadi tugo pa butubutu te Iri. Meke podo goredi pa tuti te Ahea sari kasa tie Husaeti.

Sa Ginore Tuti te Napitalai

¹³ Napitalai si ka made tuna koreo: Zahazieli, Guni, Zezera, meke Salumu. Na pinodopodo te Biliha koe Zekopi si arini.

Sa Ginore Tuti te Manase

¹⁴ Karua sari koreo te Manase koasa barikaleqe Aramea: ari Asirieli, meke e Makiri. Makiri sa tamana e Qileadi. ¹⁵ Makiri si vagi barikaleqe koasa butubutu Hupimi meke Supimi.* Sa tasina vineki Makiri si e Ma'aka. Sa tuna koreo vina rua e Makiri si e Zelopehadi; koba vineki mo si podo i sa.

¹⁶ Podoi e Ma'aka, sa barikaleqe te Makiri si karua koreo, meke la arini poza ni Peresi meke Seresi. Se Peresi si karua tuna koreo: ari Ulama

* **7:15** Koasa butubutu Hupimi meke Supimi, babe tadi Hupimi meke Supimi. Sa zinama Hiburu si lopu bakala.

meke e Rakeme. ¹⁷ Meke e Ulama si keke tuna koreo, e Bedana pozana. Arini sari na tutina e Qileadi sa tuna koreo e Makiri, sa tuna koreo e Manase.

¹⁸ Sa tasina vineki e Qileadi, se Hamoleketi si podoi si ka neta koreo: Isodi, Abieza, meke Mahala. ¹⁹ Semida si ka made tuna koreo: Ahiani, Sekemi, Likehi meke Aniami.

Sa Ginore Tuti te Iparemi

²⁰ Hire sari na tie pa tuti te Iparemi pa hopeke sinage: Iparemi podoa se Sutela, Sutela podoa se Beredi, Beredi podoa se Tahati, Tahati podoa se Eleada, Eleada podoa se Tahati, ²¹ Tahati podoa se Zabada, Zabada podoa se Sutela. Koadia karua tuna koreo pule se Iparemi, ari Ezera meke Eleada. Tava mate koari na tie pa Qati sari karua totošo hiva la hiko bulumakao na sipi vasina.

²² Meke talotana hola ni sa tamadia, se Iparemi, meke koa kulusu si asa soku navulu rane, ke la va manotia ri na tasina si asa. ²³ Beto asa si eko turania e Iparemi sa nana barikaleqe meke aritiana si asa meke podoa sa si keke koburu koreo. Beria poza nia sa, sina ele kamoā tinasuna sa dia vetu.

²⁴ Keke tuna vineki se Iparemi, e Siara. Asa kuri i sari na vasileana pa Beti Horoni panaulu meke Beti Horoni panapeka, meke sa vasileana Uzeni Siara.

²⁵ Koa nana tugo si keke tuna koreo e Iparemi, e Repaha pozana, meke sa pinodopodo tanisa si gua hie: Repaha podoa se Resepa, Resepa podoa se Tela, Tela podoa se Tahana, ²⁶ Tahana podoa se Ladana, Ladana podoa se Amihudi, Amihudi

podoa se Elisama, ²⁷ Elisama podoa se Nani, meke Nani podoa se Zosua.

²⁸ Meke sari na vasidi sapu vagi arini meke koa i si pa Betolo meke sari na vasileana hitekedi pa vari likohaena, kamo tata pa Narana pa kali gasa rimata meke pa Qeza pa kali lodu rimata meke sari na vasileana hitekedi pa vari likohaena. Vagi tugo rini sari na vasileana pa Sekemi meke Aia meke sari na vasileana hitekedi pa vari likohaedi.

²⁹ Sari na tutina e Manase tagoi sari na popoa lavata pa Beti Sani, Tanaka, Meqido, Doro, meke sari na vasileana hitekedi pa vari likohaedi.

Arini sari na popoa vasina koa sari tutina e Zosepa sa tuna Izireli.

Sa Ginore Tuti te Asa

³⁰ E Asa si ka made tuna koreo: Imina, Iseva, Isivi, meke Beria, meke keke tuna vineki, e Sera.

³¹ Meke sari tuna koreo e Beria si Hebere meke Malakiele. Malakiele podalae nia sa vasileana pa Birizaiti.

³² Meke ka neta tuna koreo se Hebere: Zapeleti, Soma, meke Hotamu meke Sua sa tuna vineki.

³³ Ka neta tugo sari tuna koreo e Zapeleti: e Pasako, Bimihala, meke Azavati.

³⁴ Sa tasina koreo e Zapeleti, se Soma si ka neta tuna koreo: Roga, Zehuba, meke Arami.

³⁵ E Hotahamu sa tasina si ka made tuna koreo: Zopa, Imina, Selesi meke Amala.

³⁶ Sari na tuna koreo e Zopa si ari Sua, Harinepa, Suala, Beri, Imira, ³⁷ Bezere, Hodi, Sama, Silisa, Itirani, meke Bera.

³⁸ Sari na tuna koreo e Zeta si ari Zepune, Pisipa, meke Ara, ³⁹ meke sari na tuna koreo e Ula si ari Aaha, Haniele, meke Rizia.

⁴⁰ Doduru arini si na tie pa butubutu te Asa, palabatudi pa hopeke puku tuti. Na koimata tava egodi, na ta avosaedi sapu na tie varane bokabokadi pa vinaripera. Sa ninaedi rina tie pa hopeke dia puku tuti pude somana pa vinaripera si ari ka hiokona onomo tina tie.

8

Sa Tuti te Saula pa Butubutu te Benisimane

¹ Benisimane si ka lima tuna koreo: Sari na vinarilulidi pa pinodo si guahe: Bela, Asibeli, Ahara, ² Noha, meke Rapaha.

³ Tutina Bela sari Ada, Qera, Abihudi, ⁴ Abisua, Neamani, Ahoa, ⁵ Qera, Sepupana, meke Hurami.

⁶⁻⁷ Sa tuti te Ehudi si ari Neamani, Ahiza meke Qera: Arini si na koimata pa dia hopeke puku tatamana saripu koadi pa Qeba, ba tava raovo vura la pa Manahati si arini. Qera si na tamadia ari Uza meke Ahihudi.

⁸⁻⁹ Mudina tu sapu luara pani e Saharaimi sari karua nana barikaleqe, Husimi, meke e Ba'ara si tiqe podo koreo si asa pa popoa pa Moabi. Haba ia sa se Hodesi meke podoi sa si ka zuapa koreo: Zobabi, Zibia, Mesa, meke Malakamu, ¹⁰ Zeuzi, Sakia, meke Mirama. Sari tuna koreo arini sina palabatu pa hopeke dia puku tatamana.

¹¹ Podo koreo tugo si asa koe Husimi: ari Abitubu, meke e Elopala.

¹² Elopala si ka neta tuna koreo: Ebera, Misihama meke Semedi. Semedi si kuri i sari

vasileana nomadi pa Ono meke Lodi, meke gua tugo sari na popoa hitekedi pa vari kalidia.

Sari na Tie Benisimane pa Qati meke Aizaloni

¹³ Beria meke Sema si na koimata koari na puku tatamana saripu la veko kinoa pa popoa lavata pa Aizaloni, meke la va rizu taloa i rini sari tie koadi koasa popoa lavata pa Qati. ¹⁴ Sari tuna koreo e Beria si ari Ahio, Sasaka, Zeremoti, ¹⁵ Zebadaea, Aradi, Edera, ¹⁶ Maekolo, Isipa, meke Zoha.

Sari na Tie Benisimane pa Zerusalem

¹⁷ Sari tuna koreo e Elopala si ari Zebadaea, Mesulama, Hiziki, Hebere, ¹⁸ Isimerai, Izilia, meke Zobabi.

¹⁹ Sari tuna koreo e Simei si ari Zakimi, Zikiri, Zabadi, ²⁰ Elienai, Ziletai, Elieli ²¹ Adaia, Beraia, Simarati.

²² Sari tuna koreo e Sasaka si ari Isipani, Ebera, Elieli ²³ Abidoni, Zikiri, Hanani ²⁴ Hananaea, Elami, Anatotiza ²⁵ Ipideia, meke Penuela.

²⁶ Sari tuna koreo e Zerohamu si ari Samaserai, Siharia, Atalaea, ²⁷ Zaresia, Ilaiza, meke Zikiri.

²⁸ Arini sari na koimata koari na tatamana, na palabatu koari dia tuti meke na koadi pa Zerusalem.

Sari na Tie Benisimane pa Qibione meke Zerusalem

²⁹ E Zeieli si koa pa vasileana pa Qibione. E Ma'aka sa nana barikaleqe. ³⁰ Sa tuna koreo kenuna si e Abidoni. Kaiqa koreo pule tanisa si ari Zuri, Kisi, Beolo, Neri, Nadabi, ³¹ Qedoro, Ahio, Zekera, ³² meke Mikiloti, sapu sa tamana e Simea. Sari na tutidia si pa Zerusalem mo

koadi tata koari na tatamana sapu turanadia, pa dia puku butubutu.

Sa Tatamana te Saula sa Banara

³³ E Neri si na tamana e Kisi, meke Kisi si na tamana sa banara Saula. Saula si ka made tuna koreo: Zonatani, Malakisua, Abinadabi, meke Esibeolo. ³⁴ Zonatani si na tamana e Meribeolo, sa tamana e Maika.

³⁵ Ka made sari na tuna koreo Maika: Pitoni, Meleki, Tarea, meke Ehazi. ³⁶ Ehazi si na tamana e Zehoda, sapu sa tamadia ri ka neta koreo: Alemeti, Azamaveti, meke Zimiri. E Zimiri sina tamana e Moza. ³⁷ Moza sa tamana e Binea. Binea si na tamana Rapaha, Rapaha si na tamana Eleasa, meke e Eleasa si na tamana e Azelo.

³⁸ Azelo si ka onomo tuna koreo: Azirikama, Bokeru, Isimeli, Searia, Obadaea, meke Hanani. ³⁹ Tasina koreo e Azelo se Eseka si ka neta tuna koreo: Ulama, Zeusi, meke Elipeleti.

⁴⁰ Sari na tuna koreo e Ulama, si na tie bokabokadi hola pa vinaripera meke pa gona tupi pa bokala. Sa ninaedi rina tuna meke tudia rina tuna si keke gogoto lima navulu puta. Doduru hire si na butubutu te Benisimane.

9

Sari na Tinoni pu Pule Koasa Tinaraovo pa Babiloni

¹ Doduru tinoni Izireli si ta kubere gore beto pozadi pa hopeke dia tatamana na tututi pa *Buka Tadi na Banara Izireli*.

Sari na tinoni pa butubutu Ziuda si ta raovo taloa la pa Babiloni sina sekea rini sa dia vinariva egoi pa rinañerane koasa dia Tamasa.

² Ego, sarini pu pule la koa kekenu koari na dia tinago pa dia vasileana soti si ari kaiqa tie Izireli, meke ari na tie Livaeti, na hiamā, meke sari na nabulu pa Zelepade.* ³ Kaiqa rina tinoni pa butubutu te Ziuda, Benisimane, Iparemi, meke Manase si la koa pa Zerusalema.

⁴⁻⁶ Ari ka onomo gogoto sia ŋavulu puta pa butubutu te Ziuda si koa pa Zerusalema.

Hire sari na tututi sapu goredi koari ka ŋeta tuna koreo e Ziuda: ari Perezi, Sela, meke Zera. E Utai sa tuna koreo e Amihudi, Amihudi sa tuna koreo e Omiri, Omiri si na tuna koreo Imiri sapu sa tuna koreo e Bani sapu na tutina e Perezi sa tuna koreo e Ziuda.

E Asaea sa tuna koreo e Sela sapu sa tuna koreo e Ziuda, si na koimata pa nana tatamana.

E Zeuele sa tuna koreo e Zera, sa tuna koreo e Ziuda, si na koimata pa nana tatamana.

⁷⁻⁸ Hire sari na tinoni pa butubutu te Benisimane sapu koa pa Zerusalema:

E Salu sa tuna koreo Mesulama, Mesulama sa tuna koreo e Hodavaea, Hodavaea sa tuna koreo e Hasenua;

E Ibeneia si na tuna koreo e Zerohamu.

E Ela si na tuna koreo e Uzi, Uzi sa tuna koreo e Mikiri.

E Mesulama si na tuna koreo e Sepatia, Sepatia sa tuna koreo e Reueli, Reueli sa tuna koreo e Ibiniza.

⁹ Ari ka sia gogoto lima ŋavulu onomo koasa butubutu te Benisimane sapu pule mae meke koa vasina. Sari doduru tie pu ta poza hire si na koimatadi pa dia tatamana.

* **9:2** Ezr 2:27; Nehe 7:73

Sari na Hiama pu Koa pa Zerusalem

¹⁰⁻¹² Hire sari na Hiama sapu koadi pa Zerusalem:

E Zedaia, Zehoiaribi, meke e Zakini,
e Azaraea, sa palabatu nomana pa Zelepade, si
na tuna koreo e Hilikaea, Hilikaea si na tuna
koreo e Mesulama, Mesulama si na tuna
koreo e Zedoki, Zedoki si na tuna koreo e
Meraioti, Meraioti si na tuna koreo e Ahitubi.

E Adaia si na tuna koreo e Zerohamu, Zerohamu si na tuna koreo e Pasahuru meke Pasahuru si na tuna koreo e Malikiza.

E Masae si na tuna koreo e Adieli, Adieli si na tuna koreo e Zazera, Zazera si na tuna koreo e Mesulama, Mesulama si na tuna koreo e Mesilemiti meke Mesilemiti si na tuna koreo e Ima.

¹³ Keke tina zuapa gogoto onomo navulu puta sari na hiama. Arini tugo si koimata ni sari na dia tatamana. Na tie bokabokadi hola koari na vinatana pa Zelepade sari na hiama hire.

Sari na Tie Livaeti pu Koa pa Zerusalem

¹⁴⁻¹⁶ Hire sari na tie Livaeti koadi pa Zerusalem.

E Semaea si na tuna koreo e Hasubu, Hasubu si na tuna koreo e Azirikama, Azirikama si na tuna koreo e Hasabia pa puku butubutu te Merari.

E Bakabaka, Heresi, Qalala,
meke Matanaea sa tuna koreo e Maika, sapu sa tuna koreo e Zikiri, sapu sa tuna koreo e Asapa.

E Obadaea si na tuna koreo e Semaea, Semaea si na tuna koreo e Qalala, meke Qalala si na tuna koreo e Zedutuni.

E Berekaea, si na tuna koreo e Asa, Asa si na tuna koreo e Elikana, sapu koa koari na popoa tadi na tie pa Netopata.

Sari na Tie Kopu Zelepade pu Koa pa Zerusalem

¹⁷ Hire sari na tie kopu Zelepade pu koa pa Zerusalem: E Salumu, Akubo, Talamoni, meke e Ahimani meke sari na tasidia. E Salumu si sa dia koimata. ¹⁸ Podalae pa totona asa meke kamo kamahire si kopu nia rini sa sasada pa kali gasa rimata koasa Zelepade sapu ta pozae Sasada Banara. Tatasana si hoke turu kopu si arini koasa sasada bara pa kalina koari na ipi tadi na tie Livaeti.

¹⁹ E Salumu sa tuna koreo e Kore, meke Kore sa tuna koreo e Ebiasapa, meke gua tugo sari na turanana sa tamana pa butubutu Kora si kopu pa Zelepade koasa sasada tanisa lose hopena te Zihova. Asa tugo mo sa tinavete tadi na tamadia totona kopu nia rini sa Ipi Hopena. ²⁰ E Pinehasi sa tuna koreo e Eleaza si na tie totoli koari na tie kopu pa Ipi Hopena pukerane meke koa koasa se Zihova.

²¹ Zakaraea tuna koreo e Meselemia si keke koari na tie kopu pa sasada koasa Ipi Hopena vasina koa se Zihova.

²² Vinarigaraedi ri na tie ta vizatadi pude kopu ni sari na sasada si karua gogoto manege rua tie. Sari na tie kopu si somana ta kubere pozadi pa dia hopeke tututi koari na vasileana pu koa i rini. E Devita, sa banara, meke Samuela sa poropita si ronui, ke vizati rini sari na tamadia koasa tuturuana asa. ²³ Ke arini meke sari na tutidia si na tie kopu koari na sasadana sa vetu

hope te Zihova. ²⁴ Sari tie hire si kopu koari ka made kalina koasa vetu hope: pa kali gasa rimata, lodu rimata, kali gede meke kali mataona sa Ipi Hopena te Zihova. ²⁵ Ta tokae sari na tie kopu hire koari na turanadia saripu koa pa dia vasivasileana. Hoke kopu si arini zuapa rane pa hopeke toto. ²⁶ Sari ka made nati palabatu tadi na tie kopu sasada, sapu tie Livaeti tugo, si ta poni tinavete pude kopu ni tugo sari na lose poata na lose likakalae arilaedi pa Zelepade. ²⁷ Koa tata mo si arini pa Zelepade, sina sa dia tinavete si pude kopu meke tukeli sari na sasada doduru munumunu.

Votiki Tinavete Tadi na Tie Livaeti

²⁸ Kaiqa ri na tie Livaeti si kopu ni sari na likakalae tana tinavete pa vina vukivukihi. Doduru toto si hoke nae i rini pa toto tava vura, meke ta nae pule toto tava nuquru pule. ²⁹ Kaiqa arini si kopu ni sari na likakalae madidi, meke na palava, vaeni, oela olive, na oto huda humaņa lea tana vina uququ, meke sari na votiki oto huda oela na pauda humaņa lea. ³⁰ Kaiqa rina hama si taveti sari henidi rina vina uququ oto huda humaņa lea.

³¹ Keke tie Livaeti, pozana si e Matitia, na tuna koreo kenuna e Salumu, pa butubutu Kora, si ta poni nia sa tinavete pude va nama i sari na bisikiti palava manivisidi tana vukivukihi la koe Tamasa. ³² Kaiqa turanadia pa tutina Kohati si ta hia nia sa tinavete pude nama nia doduru rane Sabati sa bereti tava madina tanisa tevolo pa Zelepade.

³³ Ego kaiqa tatamana pa butubutu Livaeti si ta hia nia sa tinavete kerakera pa Zelepade. Sari na tie tuturana koa rina tatamana arini si koadi koari kaiqa Iose pa Zelepade, pude kote boka kera si arini ninae totošo ta hivae rini, rane na boni. Ke ta rupahadi si arini pa kaiqa tinavete pule.

³⁴ Sari na tie ta poza hire si na koimata pa dia tatamana, na palabatu pa dia tuti meke na koadi pa Zerusalemā.

*Sa Pinodopodo Tadi na Tamana Saula sa Baņara, meke sa Ginore Tuti Tanisa
(1 Koronikolo 8:29-38)*

³⁵ E Zeieli si koa pa vasileana pa Qibione. E Ma'aka sa pozana sa nana barikaleqe. ³⁶ Sa tuna koreo kenuna e Zeieli si e Abidoni, meke sari kaiqa tuna koreo pule si ari Zuri, Kisi, Beolo, Neri, Nadabi, ³⁷ Qedoro, Ahio, Zakarāea, meke Mikiloti. ³⁸ E Mikiloti si na tamana e Simea. Sari na tutidi si koadi pa Zerusalemā tata koari kaiqa tatamana pa dia puku butubutu.

³⁹ E Neri si na tamana e Kisi, meke Kisi si na tamana sa baņara Saula. Saula si ka made tuna koreo: Zonatani, Malakisua, Abinadabi, meke Esibeolo. ⁴⁰ E Zonatani si na tamana e Meribeolo, Meribeolo sa tamana e Maika. ⁴¹ E Maika si ka made tuna koreo: Pitoni, Meleki, Tarea, meke Ehazi. ⁴² E Ehazi sa tamana e Zaraha, sa tamadia ri ka neta koburu koreo: Alemeti, Azamaveti, meke Zimiri. Zimiri si na tamana e Moza. ⁴³ E Moza si na tamana e Binea, Binea si na tamana Repahaia, Repahaia si na tamana e Eleasa, meke Eleasa si na tamana e Azelo.

⁴⁴ E Azelo si ka onomo tuna koreo: Azirikama, Bokeru, Isimeli, Searia, Obadaea, meke e Hanani.

10

Sa Minate te Saula sa Baṅara (1 Samuela 31:1-13)

¹ Razai ri na tie Pilisitia sari na tie Izireli pa toḡere Qiliboa, meke govete ni ri na tie Izireli. Sokudi ri na tie Izireli si mate vasina. ² Zukuru sage luli la sari na tie Pilisitia meke va mate i rini sari ka ṅeta tuna Saula: ari Zonatani, Abinadabi, meke e Malakisua. ³ Niṅira hola sa vinaripera pa vari kalina Saula, meke goto ia na tupi tadi na kana si asa meke bakora va kaleana. ⁴ Zama ia sa sa nana tie paleke tiṅitoṅa varipera, “Mu lobusu vagia sa mua magu varipera, mamu hova va mate au, pude madi lopu va sisire nau ri na tie Pilisitia huporodi hire si rau.” Ba matagutu hola nia sa koreo vaḡura sapu gua asa. Ke vagia Saula sa nana magu varipera meke hoḡa la ia sa meke va mate pule nia. ⁵ Dogoria sa koreo vaḡura sapu ele mate se Saula, ke asa ba hoḡa va mate pule nia tugo koasa nana magu varipera. ⁶ Ke e Saula, meke ka ṅeta tuna koreo si mate keke gua koasa rane asa, meke loketoṅa pule keke tututina si koa baṅara. ⁷ Sipu avoso nia ri na tie Izireli pu koa pa lolomo pa Zezireli sapu govete sa ḡeto minate pa Izireli gua, meke sapu e Saula ba mate meke sari ka ṅeta tuna tugo gua, si govete veko pani rini sari dia vasileana. Meke mae sari na tie Pilisitia meke koai si arini.

⁸ Pa koivugona, mudina sa vinaripera, si la sari na tie Pilisitia pude taṅini vagi sari tiṅitoṅa

arilaedi koari na tomatedi rina tie Izireli, meke dogoria rini sa tinina e Saula meke sari na tuna, eko dia pa toqere Qiliboa. ⁹ Kupa ia rini sa batuna Saula, va gorei rini sari nana poko varipera meke garunu lani rini sari na tie paleke inavoso pa doduruna sa popoa Pilisitia, pude la tozia sa inavoso leana koari na dia beku meke koari na tinoni gua. ¹⁰ Vekoi rini sari na nana poko varipera pa korapana sa vetu tadi na dia tamasa, meke va sigotia rini sa batuna pa korapana sa zelepade tanisa tamasa Daqoni. ¹¹ Sipu avoso nia ri na tinoni pa Zabesi pa popoa Qileadi sari doduru gua pu evania ri na tie Pilisitia koe Saula, ¹² si topue la sari na tie varane meke kamo la pa Beti Sani. Va gore vagia rini sa tinina Saula meke sari na tuna, meke paleke pule lani rini pa Zabesi. Pomunu ni rini vasina pa kauruna keke huda nomana, meke madi pa ginani si arini ka zuapa rane.

¹³ Mate se Saula sina lopu koa va tabe si asa koe Zihova; lopu luli sa sari Nana tinarae. Hata tinokae se Saula koari na maqomaqodi rina tie matedi,* ¹⁴ meke lopu hata tinokae koe Zihova. Ke va matea e Zihova si asa, meke vala nia Sa sa binaqara koe Devita sa tuna Zese.

11

Tava Baqara se Devita pa Popoa Izireli meke Ziuda
(2 Samuela 5:1-10)

* **10:13** Liv 19:31, 20:6; 1 Samuela 13:8-14, 15:1-24, 28:7-8

¹ Meke mae koe Devita pa Heboroni sari doduru butubutu Izireli meke zama, “Gami si na masamu na eharamu soti. ² Pa toতোসো ele hola, sipu korapa koa baṅara se Saula, ba agoi mo si turaṅa lani pa vinaripera sari na tinoni Izireli, meke ele va tatara nia Zihova sa mua Tamasa sapu agoi kaqu turaṅi na kopu ni sari Nana tinoni meke na dia baṅara, gua.” ³ Ke mae pa Heboroni koe Devita, sa baṅara, sari doduru koimata pa popoa Izireli. Ke tavetia sa si keke vinariva egoi madina koa rini pa kenuna e Zihova. Va madia rini meke ta evaṅae na banara pa Izireli si asa gua sapu ele va tatara nia Zihova koe Samuela.

⁴ Beto sapu gua asa si topue la se Devita meke sari na tie Izireli pa Zerusalemā; na Zebusi sa pozana pa toতোসোনা asa. * ⁵ Tozi nia ri na tie pa Zebusi se Devita, “Lopu kaqu nuḡuru hokara mae si agoi tani,” gua. Ba zau vagia Devita sa vasileana asa pa korapana sa bara ṅiṅirana pa Zaione, meke podalae ta pozae na “Vasileana Lavata te Devita” si asa. ⁶ Sipu lopu ele ta vagi sa vasileana, si zama se Devita, “Sa tie pu rapata kekenu i sari tie Zebusaiti si kaqu na koimata koari na tie varipera.” E Zoabi, sa tuna e Zeruia, si turaṅia sa vinaripera, ke asa tugo sa koimata koasa qeto minate varipera tadi Izireli. ⁷ Sina vasina si veko kinoa sa baṅara Devita, ke ta pozae na “Vasileana Lavata te Devita”. ⁸ Kuri hoda pulea e Devita sa popoa asa. Podalae pa gasa rimata panapeka kamoā panaulu si va siṅi nia patu na pepeso sa pude va ṅiṅira ia sa goba

* **11:4** Zos 15:63; Zaz 1:21

vari likohaena sa vasileana lavata asa, meke e Zoabi si kuri va vaqura pule ia sa kukuruna sa vasileana. ⁹ Ke niñira nono latu se Devita, sina se Zihova Tadi na Qeto Minate si somana koa koasa.

*Sari na Tie Varane pa Vinaripera te Devita
(2 Samuela 23:8-39)*

¹⁰ Hire pozadi sari na tie varipera bokabokadi te Devita. Arini meke sari doduru tie pa Izireli na zuka ia meke va banaria, gua pu va tatara nia se Zihova pa guguana Izireli.

¹¹ Kekenu si e Zasobeami pa tutina e Hake-
moni, na koimata koari “Ka Neta”. Hiru nia sa sa
nana hopere pa vinaripera koari Ka Neta gogoto
tie, meke va mate betoi sa pa keke rinapata.

¹² Vina rua koari Ka Neta tie bokabokadi si e
Eleaza, tuna koreo e Dodo, pa puku butubutu
te Aho. ¹³ Varipera turania sa se Devita pa
Pasi Damimi meke razai sari na tinoni Pilisitia
sapu varigaradi vasina pude varipera. Pa inuma
linetelete bale si koa si asa totošo govete sari na
tinoni Izireli. ¹⁴ Ba se Elieza meke sari na nana
tie si turu va nabu pa korapana sa inuma bale
meke toketoke nia rini meke seke va mate i rini
sari na tie Pilisitia. Vala nia Zihova koasa sa
minataqara nomana.

¹⁵ Keke rane, Ka Neta koari ka tolonavulu puta
nati koimata tie varipera si gore la koe Devita
koasa patu tata pa bae pa Adulamu, sipu korapa
koa pa lolomo Repaemi sari na tie Pilisitia.

¹⁶ Koasa totošo asa si koa ia Devita sa toqere ta
barana, meke ari keke puku tie Pilisitia ele vagia
meke koa ia si pa Betilihema. ¹⁷ Balabala pule
se Devita meke zama, “Kei be keke tie mo si la

utuvu poniau kolo napo koasa berukehe pa kali sasada pa Betilihema.” ¹⁸ Variperā nuquru la sari Ka Neta tie varane koari na tinoni Pilisitia, meke la utuvu vagi kolo napo koasa berukehe, meke paleke pule la vala nia rini koe Devita. Ba korona napo ia sa; meke zoropo nia sa pude guana vinariponi la koe Zihova. ¹⁹ Meke zama si asa, “Zihova, lopu boka napoa rau si hie! Kote guana napoi mo rau eharadi sari na tie pu tasuna pa dia tinoa totošo la vagi kolo!” Ke korona napoa sa. Arini sari na tinavete mataqaradi saripu taveti ri Ka Neta tie varane.

²⁰ E Abisai sa tasina e Zoabi sina koimata koari ka Tolonavulu Puta Tie Varane. Hiru nia sa sa nana hōpere koari ka neta gogoto tie meke va mate betoi sa, meke noma pozana si asa koari ka tolonavulu puta tie varane. ²¹ Asa si ta avosae hola koari ka Tolonavulu Puta meke evānae na dia koimata, ba lōpu kamoī tugo sa sari “Ka Neta”.

²² E Benaē, sa tuna koreo e Zehoiada pa Kabuzili, si keke tie bokabokana pa vinaripera. Soku tinavete varane si taveti sa, kekeñoño gua koasa vina matedi ri karua nati tie varane pa Moabi. Keke rane, totošo sinou sa popoa, si nuquru gore la pa pou lohina si asa meke seke va matea sa si keke laione. ²³ Keke tie Izipi tugo si va matea sa, na tie nomana hola si asa sapu karua mita gelena. Sa nana hōpere sapu tuqea sa si moata hola gua tugo na hudana sa heta. Na kukuru huda moatana si la seke nia e Benaē koasa, meke saputu vagia e Benaē pa limana sa nana hōpere, meke huma va mate nia

sa koasa. ²⁴ Arini sari na tinavete mataqaradi te Benaëa tuna e Zehoiada, sapu keke tugo koari ka “Tolonavulu puta”. ²⁵ Ta avosaena si asa koari ka “Tolonavulu puta”, ba lopu hola ni sa sari “Ka Neta”. Meke vekoa Devita si asa, pude na koimata koari nana tie kopu.

²⁶⁻⁴⁷ Hire pule sari kaiqa tie varane:

Asahele, tasina e Zoabi,
 Elehanana tuna koreo e Dodo pa Betilihema,
 Samoti pa Harodi,
 Helezi pa Peleti,
 Ira tuna koreo Ikesi pa Tekoa,
 Abieza pa Anatoti,
 Sibekai tie pa Husa,
 Ilai pa Aho,
 Maharai pa Netopa,
 Helebi tuna Bana pa Netopa,
 Itai tuna koreo e Ribai pa Qibea pa Benisimane,
 Benaëa pa Piratoni,
 Hurai koari na lolomo tata pa Qasi,
 Abieli pa Araba,
 Azamaveti pa Bahurimi,
 Eliaba pa Salaboni,
 Hasema* pa Qizoni,
 Zonatani tuna e Sagi pa Hara,
 Ahiana tuna koreo e Sakara pa Hara
 Elipali tuna koreo e Uri,
 Hepera pa Mekera,
 Ahiza pa Peloni,
 Heziro pa Kameli
 Narai tuna koreo e Ezibai,

* **11:26-47** Hiburu “Sari na tuna koreo Hasema.”

Zoili tasina Netani,
 Mibiha tuna koreo Haqira,
 Zeleki pa Amoni,
 Naharai pa Biroti, tie paleke poko varipera te
 Zoabi,
 Ira meke Qarebi pa Zatiri,
 Uraea sa tie Hitaiti,
 Zabada tuna koreo e Ahalai,
 Adina tuna koreo e Siza, si keke tie tuturana
 pa butubutu te Rubeni; koimata ni sa si keke
 puku tolonavulu puta tie varipera,
 Hanani tuna koreo Ma'aka,
 Zosapati pa Mitana,
 Uzia pa Asitera,
 Sama meke Zeieli, karua koreo te Hotahamu
 pa Aroere,
 Zediale meke Zoha tuna Simiri pa Tizi,
 Elieli pa Mahava,
 Zeribai meke Zosavia, karua koreo te Elenamu,
 Itamara pa Moabi,
 Elieli, Opeti, meke Zasiele pa Zoba.

12

Sari na Tie Varipera pu Lulidi koe Devita pa Tututi te Benisimane

¹ Koa pa popoa Zikilaqi se Devita, vasina sapu govete la si asa totošo kanaia e Saula si asa. La somana koasa vasina soku rina tie varipera bokabokadi pu toka nia si asa pa vinaripera. ² Sari na tie hire sina tie pa butubutu te Benisimane, na turanana Saula. Tie bokabokadi hola pa gona tupi, meke kurukuru paqala pa lima gede babe

mataodi. ³⁻⁷ Sa dia palabatu si e Ahieza meke Zoasi tuna koreo e Semaha pa Qibea.

Hire sari na tie varipera:

E Zezieli meke Peleti tuna koreo e Azamaveti,
e Beraka meke Zehu pa Anatoti,
e Isimaea pa Qibione, keke tie varipera ta gilanana meke na koimata koasa "Tolonavulu puta."

E Zeremaea, Zahazieli, Zohanana, meke Zozabada pa Qedera,
e Eluzai, Zerimoti, Bealia, Semaria, meke e Sepatia pa Haripi,
e Elikana, Isia, Azareli, Zoeza meke e Zasobeamu pa puku butubutu te Kora,
e Zoela, meke e Zebadaea, karua koreo te Zerohamu pa Qedoro.

Sari na Tie Varipera pu Luli koe Devita pa Butubutu Qadi

⁸ Hire sari pozadi sari na tie varipera bokabokadi pa butubutu te Qadi saripu la somana koasa puku tie te Devita koasa nana vasina ninirana pa qega. Tumatumae hola pa lave na hopere, kinehadi si guana na laione isumatadi, meke reregedi hola guana kurukuru. ⁹⁻¹³ Sari na pozadi si guahe vinarilulidi: E Ezera, Obadaea, Eliabi. Misimana, Zeremaea, Atai, Elieli, Zohanana, Elozabada, Zeremaea, meke e Makabanai.

¹⁴ Kaiqa ari kasa tie arini pa butubutu Qadi si na keke tina tie si kopuni arini, meke kaiqa koarini si keke gogoto tie. ¹⁵ Pa sidara kekenu pa keke vuaheni, toso si vura sa naqe koasa Ovuku Zodani si karovo si arini, meke hadu va

rizu pani rini sari na tie saripu koa pa lolomo pa kali gasa rimata meke kali lodu rimata koasa ovuku.

Sari na Tie Benisimane meke Ziuda

¹⁶ Kaiqa tie pa Benisimane meke Ziuda si mae tugo koe Devita koasa nana vasina ninirana pa qega. ¹⁷ La tutuvi e Devita si arini meke zamai sa, “Be mae si gamu pa binule na binaere meke hiva toka nau gamu si leana hola. Va kamo gamu rau; mae somana koa rau. Ba be guana hiva mae sekesekei nau gamu meke la tozi au koari na qua kana, toroso loke qua tinavete sea atu koa gamu, si sa Tamasa tadi na tamada si kote gilania Nana meke kote va kilasa gamu Sa.”

¹⁸ Keke koari kasa si ta kamoe nia sa Maqo-maƣona sa Tamasa, e Amasai, sa koimata koari ka Tolonavulu puta meke zama vura si asa, “Devita tuna Zese, gami si hiva somana koa goi meke toka nigo.

Mu koa pa binule! Mu koa mataqara!

Madi koa pa binule, madi koa mataqara si arini pa kalimu goi!

Ura sa Tamasa tamugoi si toka nigo.”

Va kamoi Devita si arini meke evaᅇae ni nana palabatu koari nana puku tie varipera.

Ari na Tie pa Manase

¹⁹ Kaiqa tie varipera pa butubutu te Manase, si karovo la pa kalina te Devita sipu korapa topue ene vura turaᅇi sa sari na tinoni Pilisitia pude la raza ia sa baᅇara Saula. Ba lopu tokani sa sari na tinoni Pilisitia, sina matagutu sari na baᅇara, sapu meke gua meke sekesekei ni

sa si arini meke karovo la pa kalina te Saula, ke garunu pule la nia rini si asa pa Zikilaqi. ²⁰ Hire sari na tie varipera mae guadi pa Manase saripu karovo la pa kalina koe Devita totošo pule si asa: E Adana, Zozabada, Zediale, Maekolo, Zozabada, Elihu, meke e Ziletai. Hopeke arini sina koimatadi pa keke tina tie varipera koasa dia butubutu Manase. ²¹ Toka nia rini se Devita koari na hopeke puku tie varipera pu mae hikohiko likakalae*, sina na tie varipera bokabokadi si arini. Hola soku rane si ta evaᅇae na palabatu pa vinaripera si arini koari na tie Izireli. ²² Tata doduru rane mo si mae sari na tie pude somana koe Devita osolae nomana hola sa nana qeto minate varipera, guana qeto minate varipera te Tamasa.

Sari na Pozadi rina Tie Varipera te Devita

²³⁻³⁷ Totoso korapa koa se Devita pa popoa Heboroni, si soku hola sari na tie varipera sapu mae somana koasa nana puku tie varipera, pude toka nia pude vagi hobeas binaᅇara koe Saula, gua sapu ele va tatara veko nia e Zihova.

Ziuda: ka onomo tina vesu gogoto tie varipera nabudi, tuqe lave na hopere,

Simione: zuapa tina keke gogoto tie namadi pude varipera.

Livae: made tina onomo gogoto tie varipera; Somana koarini si e Zehoiada, na tie tuturana pa puku butubutu te Eroni, neta tina zuapa gogoto tie;

* **12:21** Gina zama nia sa vesi hie sari na tie Amaleki pu raza ia sa popoa Zikilaqi.

Somana tugo se Zedoki, na tie varane vaqurana, pu ari hiokona rua tie turaṇana saripu na koimata pa vinaripera;

Benisimane, sa butubutu soti te Saula: ɳeta tina tie. Soku ari na tie te Benisimane si korapa pamaṇa meke koa hola koe Saula.

Iparemi: Hiokona puta tina vesu gogoto tie varane pa vinaripera ta avosaedi pa dia puku tuti.

Kukuruna sa butubutu te Manase: Manege vesu tina tinoni ta vinizatadi pude la va baṇaria se Devita.

Isaka: Karua gogoto koimata, turaṇae sari dia puku tie varipera. Sari na koimata arini si tumae ni rini gua sapu goto pa butubutu Izireli meke sa totoṣo garona.

Zeboloni: Lima ṇavulu puta tina tie ta ronudi meke ta raṇedi pude varipera. Tava tumatumaedi pude tavetavete ni sari doduru likakalae tana varipera.

Napitalai: Keke tina koimata turaṇae sari ka tolonavulu zuapa tina tie varipera pu tuqe lave meke na hopere;

Dani: Hiokona vesu tina onomo gogoto tie tava namadi pude somana pa vinaripera.

Asa: Made ṇavulu puta tina tie namadi pude la varipera;

Sari na butubutu pa kali gasa rimata pa Zodani, ari pa Rubeni, Qadi, meke kukuruna Manase: Keke gogoto hiokona puta tina tie tava tumatumaedi pude tavetavete ni sari doduru likakalae tana varipera.

³⁸ Sari doduru tie varipera hire, sapu tava

namadi pude varipera, si taluarae la pa Heboroni pude va turua se Devita pude na banara pa doduruna sa popoa Izireli. Sari doduru tinoni pa Izireli si koa keke hiniva beto pude va banaria. ³⁹ Koa turania rini se Devita, ka neta rane, hena na napo koari na ginani na kolo pu va namanama ni rina turanadia pa Izireli. ⁴⁰ Seu kamo la gua tu pa butubutu Isaka, Zeboloni, meke Napitalai, ba surana mae ginani: palava, kata qurepi^d na piqi tava popadi, vaeni, oela olive, koari na don'ki, kameli, na miulu meke na bulumakao, meke turana maeni rina tinoni. Turani tugo rini sari kaiqa bulumakao na sipi pude va matei pude henahena. Sari doduru ginugua arini si pude na dia qinetuqetu sapu vura mae koasa popoa lavata.

13

Tava Rizu La pa Zerusalem sa Bokese Vinariva Egoi

(2 Samuela 6:1-11)

¹ Vivinei i sa banara Devita sari doduru nana koimata pu kopu koari na pukuna keke tina, meke koarini pa pukuna keke gogoto pude avosi dia binalabala. ² Beto asa si tozi vura nia sa koari doduru tinoni Izireli, "Be va egoa gamu sa ginarunu hie, meke be asa sa Nana hiniva e Zihova sa nada Tamasa, si mada garuni sari na tie paleke inavoso la koari doduru turanada, meke gua tugo koari na hiam meke na tie Livaeti pu koa turani, meke tozi ni pude varigara mae koa gita tani, ³ pude mada la paleke mae nia sa Bokese Vinariva Egoi te Tamasa, sina loppu

hata tinokae si gita koari na totošo te Saula.”
 4 Qetu nia rina tinoni sa hiniva asa, meke va egoa rini sina toŋoto si asa pa dinoŋo tadirini.

5 Ke varigara ni Devita sari doduru tinoni pa Izireli, podalae pa volosona sa popoa Izipi kamo pa karovoana pa toqere sapu ta pozae Hamati, pude va rizua sa Bokese Vinariva Egoi pa Kiriati Zearimi, la pa Zerusalem.* 6 Meke sage la pa vasileana Ba'ala pa popoa Ziuda, sapu ta pozae Kiriati Zearimi, se Devita meke sari na tinoni pude paleke vagia sa Bokese Vinariva Egoi te Zihova, pu habotu pa uluna sage koa rina mateana Serubimi vasina sapu koa sa pozana se Zihova.* 7 Paleke vagia rini si asa koasa vetu te Abinadabi, meke suraŋia rini koa keke totopili vaqurana. Ari Uza e Ahio si turaŋana sa totopili. 8 Meke se Devita meke sari doduru tie Izireli si vala i rini sari doduru dia niniraŋira pa peka na kera pa qinetuqetu, pude va lavatia sa Tamasa gua. Kera meke mikei rini sari na hapu, na laera, lopi i rini sari na daramu, buki, meke na sibolo.

9 Sipu mae kamo si arini koasa vasina vari-paqaha ni kiko huiti koari na qaqaletodi te Kidoni, si ta tubarae sa bulumakao, ke qaqama la se Uza pude tuqea sa Bokese Vinariva Egoi te Zihova. 10 Meke pa totošo tugo asa si bugoro nia e Zihova se Uza, meke seke va matea Sa, sina lopu pamaŋa nia sa sapu hopena sa bokese. Mate vasina se Uza pa kenuna Tamasa sina qaqama la meke tuqea sa sa Bokese Vinariva Egoi. 11 Ta ŋaziri se Devita sina va kilasia Zihova se Uza

* 13:5 1 Samuela 7:1-2 * 13:6 Ekd 25:22

pa binugoro. Ke ta pozae Perezi Uza sa vasina asa kamoā kamahire, sapu sa ginuana sa “Tava kilasa se Uza.”

¹² Meke koasa ranena asa si matagutu nia Devita sa Tamasa meke zama, “Vegua meke kaqu boka paleke mae nia rau sa Bokese Vinariva Egoi kamahire?” ¹³ Ke lopu paleke la nia sa pa Zerusalemā si asa, ba kekere mokue mo pa sirana, meke la vekoa sa pa vetu te Opeti Edomu. Keke tie pa vasileana Qati si asa. ¹⁴ Koa mo vasina si asa ka neta sidara, meke mana nia Zihova se Opeti Edomu, sa nana puku tatamana, meke doduru sapu tagoi sa.*

14

Sari na Tinavete te Devita pa Zerusalemā (2 Samuela 5:11-16)

¹ E Hiramū sa banara pa Taea si garunu la tie paleke inavoso koe Devita; poni nia dekuru huda sida sa si asa meke sari na kamada na tie peqo patu sa pude tavetia sa vetu banara. ² Gua asa ke gilania Devita sapu ele va turu va nabua e Zihova si asa pude na banara pa Izireli, meke tava ululu sa nana butubutu banara pa laedi rina nana tinoni pa Izireli.

³ Vagi va soku barikaleqe pule se Devita pa Zerusalemā, meke soku la tu sari tuna koreo meke tuna vineki. ⁴ Hire sari na pozadi rina tuna Devita pu podo pa Zerusalemā: ari Samua, Sobabu, Netani, Solomone, ⁵ Ibaha, Elisua, Elipeleti,

* **13:14** 1 Koron 26:4-5

⁶ Noga, Nepeqi, Zapia, ⁷ Elisama, Beliada, meke e Elipeleti.

*Va Kilasi Devita sari na Tie Pilisitia
(2 Samuela 5:17-25)*

⁸ Ta tozi nia ri na tie Pilisitia sapu tava banara se Devita pa Izireli gua, ke topue sari na tie varipera pude la saputu vagia si asa gua. Sipu avoso nia Devita sapu gua asa, si gore la si asa pude razai. ⁹ Ura sari tie Pilisitia si ele kamo la tu pa lolomo Repaemi meke zau vagi dia likakalae. ¹⁰ Ke nanasa la koe Tamasa se Devita, “Vea, kaqu la rapati rau sari na tie Pilisitia hire? Vegua kaqu poni nau Goi sa minataqara?” gua.

Meke olaña se Zihova, “Uve, la mamu rapati, sina kote ponini gamu Rau sa minataqara pude va kilasi sari na tinoni Pilisitia.”

¹¹ Ke la pa Beolo Perazimi se Devita meke vasina si va kilasi sa sari na tie Pilisitia. Zama si asa, “E Zihova si ele huara nuquru la i sari na qua kana guana naqe.” Gua asa ke ta pozae Beolo Perazimi* sa vasina asa. ¹² Sipu govete sari na tie Pilisitia si veko pani rini sari dia beku, meke garuni Devita sari na nana tie pude sulu pani sari na beku.

¹³ Lopu seunae si pule la tu pa lolomo Repaemi sari na tie Pilisitia meke zau pule vagi dia likakalae. ¹⁴ Ke nanasa pule la koasa Tamasa se Devita meke olaña si Asa, “Mu lopu ene tonoto la i, ba mamu ene likoho ni. Mamu rapata i pa mudidia, tata koari na hudahuda balasamu. ¹⁵ Pana avosia gamu sa ene halabutu pa batu

* **14:11** Sa ginuana Beolo Perazimi si na “Banara tanisa Huara Nuquru.”

huda, si mamu tiqe rapata ni, sina Arau si kaqu ene va kenue koa gamu pude va kilasia sa qeto minate Pilisitia.” ¹⁶ Lulia Devita gua sapu garunu nia sa Tamasa, meke hadu pule ni sa sari na tie Pilisitia podalae pa Qibione meke kamo la tu pa Qeza. ¹⁷ Sa inavosona e Devita si ene beto koari doduru popoa, meke va matagutu betoi sa Tamasa sari doduru butubutu.

15

Vina Namanama pude Tava Rizu sa Bokese Vinariva Egoi

¹ Totoso beto kuri Devita sari nana vetu soti pa Zerusalem, sa popoa te Devita, si va namanama nia tugo Devita si keke vasina tanisa Bokese Vinariva Egoi te Tamasa, meke va turu poniasa si keke ipi pude ipi nia. ² Meke zama si asa, “Ari na tie Livaeti mo si garo pude palekia sa Bokese Vinariva Egoi te Tamasa sina arini mo si vizati e Zihova pude palekia meke nabulu nia pa tinavete vina vukivukihi si Asa doduru rane ka rane.”* ³ Meke garuni Devita sari na tinoni Izireli pude mae pa Zerusalem pude paleke mae nia sa Bokese Vinariva Egoi pa vasina sapu ele va namanama nia sa. ⁴ Beto si tioko varigara ni Devita sari na tutina e Eroni meke sari doduru tie Livaeti. ⁵ Pa tutina Kohati pa butubutu Livae si e Urieli; palabatu ni sa si ka keke gogoto hiokona puta ari na turaṅana soti. ⁶ Pa tutina e Merari si e Asaea; palabatu ni sa si ka karua gogoto hiokona puta turaṅana soti. ⁷ Pa tutina e Qerisoni si e

* 15:2 Diut 10:8

Zoili; palabatu ni sa si ka keke gogoto tolonavulu puta turanana soti. ⁸ Pa tutina e Elizapani si e Semaea; palabatu ni sa si ka karua gogoto turanana soti. ⁹ Pa tutina e Heboroni, si e Elieli: palabatu ni sa sari ka vesu navulu puta turanana soti. ¹⁰ Meke pa tutina e Uzieli si e Aminadabi: palabatu ni sa sari ka keke gogoto manege rua turanana soti.

¹¹ Tioko varigara ni e Devita sari na hiamā, e Zedoki meke Abiata^d meke ka onomo tie pule pa butubutu Livae: Urieli, Asaea, Zoili, Semaea, Elieli, meke Aminadabi. ¹² Zama si asa koarini, “Gamū sina palabatu koari na tuti mia pa butubutu Livae. Va madi puleni gamū meke gua tugo sari na tasimia, pude mi boka palekia gamū sa Bokese Vinariva Egoi te Zihova, sa Tamasa pa Izireli, la koasa vasina sapu ele va nama nia rau. ¹³ Sina lopu gamū na palekia pa totošo kekenu ke va kilasa gita e Zihova, sa nada Tamasa, pa Nana binugoro. Na lopu nanasa la si gita koa Sa pude luli gua sapu garo pude paleke va rizu ia gita.”

¹⁴ Ke sari na Hiamā na tie Livaeti si va madi pule ni pude boka paleke va rizu ia sa Bokese Vinariva Egoi te Zihova, sa Tamasa pa Izireli. ¹⁵ Meke va hakea rina tie Livaeti pa avaradia sari na palepalekeana huda pa varikalina sa Bokese meke kokovaria rini, gua sapu ele ta tozi koasa zinama te Zihova koe Mosese.*

¹⁶ Garuni tugo e Devita sari na koimata tadi na tie Livaeti pude poni tinavete sari kaiqa tasidia pude kera qetuqetu na lopi va ululae ni sari na

* 15:15 Ekd 25:14

mike, hapu, meke na sibolo. ¹⁷⁻²¹ Koari na puku tie kerakera si ta vizata sari na tie hire pude lopi ni sari na sibolo boronizi: E Hemani tuna e Zoili, e Asapa tuna koreo e Berekaea, meke Etani tuna e Kusaia, pa tutina e Merari. Vizati pule rini si kaiqa tie Livaeti pude toka ni pude lopi ni sari na mike hapu tana mamalaini sage: E Zakaraea, Azieli, Semiramoti, Zehieli, Uni, Eliabi, Maseia, meke e Benaea.

Pude mike ni sari na hapu tana mamalaini gore, si vizati rini sari na tie Livaeti hire: E Matitia, Elipelehu, Mikineia, Azazia, meke sari karua tie kopu pa Zelepade, ari Opeti Edomu, meke e Zeieli.

²² Ta vizata si e Kenania pude palabatu nia sa kinerakera, sina bokabokana na tumatumaena pa kina. ²³⁻²⁴ Ari Berekaea e Elikana, meke gua tugo sari Opeti Edomu, meke e Zehia si ta vizata pude na tie kopu koa sa Bokese Vinariva Egoi. Sari na hiama si e Sebanaea, Zosapati, Netanela, Amasai, Zakaraea, Benaea, meke e Elieza si ta vizata pude ivui sari na buki pa kenuna sa Bokese Vinariva Egoi.

Tava Rizu La pa Zerusalema sa Bokese Vinariva Egoi

(2 Samuela 6:12-22)

²⁵ Ke topue qetuqetu la sari Devita sa banara meke sari na koimata tadi pa Izireli, meke gua tugo sari na koimata tadi na tie varipera, la pa vetu te Opeti Edomu pude vagia sa Bokese Vinariva Egoi. ²⁶ Va vukivukihi ni rini si ka zuapa bulumakao meke ka zuapa sipi pude va soti ia sapu kote toka ni e Zihova sari na tie Livaeti

saripu kote palekena sa Bokese Vinariva Egoi. ²⁷ Va sagea Devita si keke poko doduru, na poko lineni arilaena, meke gua tugo sari doduru tie Livaeti saripu palekena sa Bokese Vinariva Egoi, sarini pu kerakera na mikemike, meke gua tugo sa koimata tadi na tie kerakera, se Kenania. Va sagea tugo Devita si keke poko hiama. ²⁸ Ke ene turania ri doduru tie Izireli sa Bokese Vinariva Egoi te Zihova sage la kamo pa Zerusalem. Luli nia kukili na irana rini pa qinetuqetu, ivui rini sari na ivivu na buki meke vari seke ni rini sari na sibolo, meke lopi i rini sari na mike hapu.

²⁹ Totosona pu kamo la sa Bokese Vinariva Egoi koasa vasileana te Devita, si hopiki vura pa vuida se Maekolo, sa tuna vineki e Saula, meke dogoria sa se Devita, sa banara, korapa qetu peka na horu, si hakohako nia mo sa se Devita pa bulona.

16

¹ Palekia rini sa Bokese Vinariva Egoi meke la veko pa korapa ipi sapu ele tavete va nama nia e Devita. Beto asa si va vukivukihi va uququ la koe Tamasa si arini, meke va vukivukihi binaere.

² Sipu beto taveti sa sari na vina vukivukihi va uququ na vina vukivukihi binaere si mana ni Devita sari na tie pa korapa pozana e Zihova.

³ Meke va hia poni ni ginani sa sari doduru. Hopeke poni ni bereti sa sari na palabatu na barikaleqe pa Izireli, meke keke vasi kukuru masa ta kinana meke kaiqa qurepi popadi tugo.

⁴ Beto si vizati Devita si kaiqa tie Livaeti pude tuturana pa kenuna sa Bokese Vinariva Egoi pa vinahesina e Zihova, sa Tamasa tadi pa Izireli,

pude varavara tepa tinokae, na zama leana, meke vahesia. ⁵ E Asapa sa koimata, meke se Zakaraea si vina rua tanisa, meke somana tugo sari Zeieli, Semiramoti, Zehieli, Matitihia, Eliabi, Benaea, Opeti Edomu, meke Zeieli si pude mike ni sari hapu. Asapa si pude seke ni sari na sibolo, ⁶ meke sari karua hiama, e Benaea meke Zahazieli, si pude ivivui sari na buki pa kenuna sa Bokese Vinariva Egoi pa hopeke totošo garona. ⁷ Asa sa totošo kekenu sapu vala nia Devita koe Asapa, meke sari na tie Livaeti sa tinavete pude turania sa kinera vinahesi pude zama leana koe Zihova.

Kinera pude Zama Leana koe Zihova

(Sam 105:1-15, 96:1-13, 106:1,47-48)

⁸ Mi vahesia se Zihova, mi tozi vura nia sa Nana vina lavata,
tozi koari doduru butubutu sari Nana tinavete.

⁹ Kera vahesi la koe Zihova;
tozi vura ni sari doduru Nana tinavete variva magasadi!

¹⁰ Mada qetu nia sapu Tanisa si gita,
madi koa qetu sarini pu vahesia si Asa.

¹¹ La hata ia sa tinokae koe Zihova,
hata lamo ia sa minana Tanisa.

¹²⁻¹³ Mi balabala i sari na tinavete marilaedi pu taveti Sa,
meke sari Nana tinavete variva magasadi, na vinaripitui pu evani Sa.

Gamu na tutina e Izireli, sa Nana nabulu;
meke gamu na tuna e Zekopi, sapu ta vizata mia,

¹⁴ E Zihova si na nada Tamasa si Asa,

- sari na Nana tinarae si tana doduru kasia popoa.
- 15 Lopu muliñi nia sa Nana vinariva egoi nabuna ninae rane.
Sari na Nana vina tatara si tadi na tina sinage.
- 16 Kaqu kopu nia Sa sa Nana vinariva egoi koe Ebarahami,
meke sa Nana vina tatara koe Aisake.*
- 17 Ele va tatara nia e Zihova koe Zekopi si keke vinariva egoi,
sapu kaqu koa hola ninae rane.*
- 18 Zama si Asa, “Kaqu ponigo Rau sa popoa Kenani,
kaqu na mua tinago soti si asa,” gua sa Tamasa.
- 19 Lopu soku sari na tinoni te Tamasa,
meke na tie karovodi si arini pa popoa Kenani.
- 20 Ene varikarovae popoa mo si arini,
taluarae pa keke popoa, meke la pa keke popoa pule, gua mo.
- 21 Ba lopu va malumi Tamasa sari na votiki butubutu pude ñoñovali si arini.*
Kopu ni Sa si arini, meke va balau i Sa sari na bañara.
- 22 “Mu lopu tiqu la i sari na Qua nabulu ta vizatadi,
lopu tañini sari na Qua poropita!” gua si Asa.

* 16:16 Zen 12:7, 26:3 * 16:17 Zen 28:13 * 16:21 Zen 20:3-7

- 23 Mi kera la koe Zihova, gamu doduru pa kasia popoa.
 Mi tozi vura nia pa hopeke rane sa inavoso leana sapu ele harupu gita Sa si gita.
- 24 Tozi vura nia koari doduru butubutu sa Nana linavata,
 meke sari Nana tinavete marilaedi pu evaṅi Sa.
- 25 Ura nomana lavata se Zihova meke garona tugo pude tavahesi,
 kaqu ta pamaṅae si Asa, hola ni sari na tamasa huporodi.
- 26 Ura sari doduru tamasa pu vahesi rina votiki butubutu si na beku mo,
 ba e Zihova tavetia sa doduruna sa maṅauru.
- 27 Sa ṅinedala meke na vina lavata si koa koa Sa, sa ṅiniraṅira na qinetuqetu si siṅia sa vasina koa Sa.
- 28 Mi vahesia se Zihova, gamu na tinoni pa kasia popoa,
 vahesia sa Nana linavata na ṅiniraṅira.
- 29 Vahesia se Zihova koasa pozana marilaena,
 paleke mae nia pa kenuna Sa sa mua vinariponi.
- Vahesia se Zihova sa Tamasa Hopena, tolavaena si Asa,
 30 mi koa mala pa kenuna Sa, gamu doduru pa kasia popoa.
- Sa kasia popoa si ele ta sokirae va nabu, meke lopu kaqu tava rizu;
- 31 Madi koa qetuqetu sari na maṅauru meke na pepeso,

madi tozi ni sari na butubutu, “E Zihova si na Baṅara!”

32 Mani ovana sa lamana, meke sari doduru tinitoṅa pu koa vasina.

Mi koa qetuqetu gamu na pepeso, meke doduru tinitoṅa pu koadi vasina.

33 Meke kaqu kera qetuqetu sari na hudahuda pa soloso, pa kenuna e Zihova, ura na mae varipitui nia Sa sa kasia popoa.

34 Mi zama leana la koe Zihova, ura leana si Asa, meke koa hola ninae rane sa Nana tataru nabuna.*

35 Mada zama la gua hie koa Sa, “Ke Tamasa, mami Hinarupu, Mu harupu gami.

Varigara ni gami Mu vata rupaha gami koari na butubutu huporodi, pude mami boka zama leana meke vahesia sa Pozamu hopena.”

36 Mani tavahesi se Zihova, sa Tamasa tadi na tie Izireli, mada vahesia kamahire, meke gua tugo ninae rane ka rane.

Meke sari doduru tie si zama, “Emeni! Vahesia se Zihova!”

Vinahesi pa Zerusalemame meke Qibione

37 Va turui sa baṅara Devita se Asapa meke sari na turaṅana pa butubutu Livae pude kopu nia sa vinahesi pa kenuna sa Bokese Vinariva Egoi te Zihova, gua sapu ta hivae koari na hopeke rane. 38 Va turui tugo sa sari Opeti Edomu sa tuna e Zedutuni meke ari ka onomo ṅavulu vesu

* 16:34 2 Koron 5:13, 7:3; Ezer 3:11; Sam 100:5, 106:1, 107:1, 118:1, 136:1; Zer 33:11

turaṅana pude toka nia si asa. Ari Hosa meke e Opeti Edomu si kopu koari na sasada.

³⁹ Meke vekoa Devita se Zedoki sa ṅati hiamā kenukenue meke sari na turaṅana pā butubutu hiamā pa Qibione pude kopu nia sa vinahesi koasa Ipi Hopena te Zihova koasa vasina vahe-sihesiana pa toḡere. ⁴⁰ Doduru munumunu na veluvelu si vukivukihi va uququ si arini koa sa hope gua sapu ta kubere pa tinarāe, sapu ele poni ni Zihova koari na tie Izireli. ⁴¹ Somaṅae koarini sari Hemani meke Zedutuni meke sari kaiḡa pule saripu ta vizatadi pude kera vahesi meke zama leana la koe Zihova, ura sa Nana tataru nabuna si koa hola ninae rane! ⁴² Koa koari Hemani meke Zedutuni sari na buki meke sibolo boronizi meke kaiḡa tīnitoṅa kerakera pule tana kinera vahesi. Sari na tuna Zedutuni si kopu ni sari na sasada.

⁴³ Meke pule beto sari doduru tie pa dia vetu soti, e Devita ba pule tugo pa nana vetu pude mana ni sari nana tamatina.*

17

Inavoso te Netani koe Devita (2 Samuela 7:1-17)

¹ Sipu ele koa pa nana vetu baṅara se Devita, si zama si asa koe Netani sa poropita, “Hiera si arau korapa koa pa keke vetu sapu ta tavetae huda sida, ba sa Bokese Vinariva Egoi te Zihova si ta kopue pa keke ipi mo!”

² Olaṅa se Netani, “Mu tavetia gua sapu koa pa mua binalabala, sina sa Tamasa si koa Nana koa goi.”

* **16:43** 2 Samuela 6:19-20

³ Ba pa boṅi tugo asa si zama koe Netani se Zihova, ⁴ “La mamu tozi nia sa qua nabulu Devita sapu Arau si zama guahe koa sa, ‘Lopu agoi kaqu tavetia sa Zelepade pude vasina koa si Rau. ⁵ Podalae tu pa totoṣo sipu harupi Rau sari na tinoni pa Izipi kamoā kamahire, si lopu hite koa pa Zelepade si Rau, ba koa mo pa ipi sapu rizu pa keke vasina la pa keke vasina. ⁶ Koari doduru Qua inene somanae koari na tinoni Izireli, si namu lopu hite tepa ia Arau si keke rina koimata saripu ele huhuki Rau, sapu “Na vegua ke lopu tavete poni Nau gamu si keke Zelepade sapu ta tavetae huda sida?” ’ gua!

⁷ Ke tozi nia sa Qua nabulu Devita sapu Arau se Zihova Tadi na Qeto Minate si zama koa sa: ‘Arau si vagi igo sipu korapa kopu sipi si goi pa pezara duduli meke va palabatu igo Arau koari na qua tinoni Izireli. ⁸ Meke koa turana igo Arau pa ninae vasina pu la agoi, meke va kilasi Arau sari na mua kana, sipu raza la i goi. Kaqu va arilaemu igo Rau si goi gugua ari na koimata nomadi pa kasia popoa. ⁹⁻¹⁰ Ele vizatia Rau si keke vasina tadi na Qua tie Izireli meke ele va koa i Rau vasina, vasina pu kaqu koa si arini meke lopu kaqu ta ṅoṅovala pule. Podalae pa totoṣo sipu nuḡuria rini sa popoa hie, si ta raza lamo koari na tie kaleadi si arini, ba lopu kaqu ta evana pule sapu gua asa. Va tatara nia Rau sapu kaqu va sare igo Rau si goi koari doduru mua kana meke kaqu kuri ponigo e Zihova si

keke vetu.* ¹¹ Pana mate si goi meke ta pomunu tura_{nae} koari na tiatamamia, si kaqu va ba_{na}ria Rau si keke rina tumu meke kaqu va koa hola ia Rau sa nana bina_{na}ra. ¹² Asa kaqu kuria sa Zelepade Taqarau, meke kaqu va koa hola ia Arau sa nana bina_{na}ra ninae rane ka rane. ¹³ Arau si kaqu na Tamana sa, meke kaqu na Tuqu koreo Rau si asa. Lopu kaqu vagi pania Rau koasa sa Qua tataru gua sapu eva_{na}ia Rau koasa pu va ba_{na}ra kekenu ia Rau koa goi.* ¹⁴ Ba kaqu va ba_{na}ria Rau pude kopu nia sa Qua vetu meke sa Qua bina_{na}ra ninae rane; meke sa nana bina_{na}ra si loke vinabetona.’”

¹⁵ Tozi beto lani Netani koe Devita sari doduru gua pu tozi nia Tamasa koa sa.

*Vinaravara Zinama Leana te Devita
(2 Samuela 7:18-29)*

¹⁶ Meke sipu avosia Devita sa zinama te Zihova koe Netani, si nuquru sa ba_{na}ra Devita pa korapa ipi pa kenuna e Zihova. Habotu si asa meke varavara: “Ke Zihova, Tamasa, lopu garoqu rau gua sapu ele tavete mae ni Goi koa rau, gua tugo koari na qua tatamana. ¹⁷ Ba sapu tavetia Goi kamahire si noma hola latu Zihova Tamasa. Ke Zihova Ba_{na}ra, na va tataru nia Goi sa tutiqu rau, sa Mua nabulu, koari na vuaheni na sinage pu korapa mae tu! ¹⁸ Na sa si kote boka zama nia pule arau? Gilanau Mua mo, na Mua nabulu si rau, ba va lavata au tu Agoi. ¹⁹ Na Mua hiniva meke pa laena sa Mua nabulu Goi

* **17:9-10** Meke kaqu kuri ponigo Rau si keke vetu, sa ginuana si “kaqu ponio koari na tumu sa bina_{na}ra.” * **17:13** 2 Kor 6:18; Hib 1:5

pude tavete mae nia si hie koa rau, meke pude vata gilana nia koa rau sari na Mua vina tatara nomadi hire. ²⁰ Loke tamasa pule si gugua Agoi, Zihova; meke pa taliņa mami avosi gami sapu Agoi mo telemu sa Tamasa. ²¹ Loke butubutu pule pa pepeso si gugua Izireli, sapu vata rupahi Goi pa tinoa pinausu, pude vata evaņae ni na Mua tinoni soti. Sari na tinavete arilaedi na variva magasadi pu tavete poni ni Goi si vata gilana nia sa inavosomu Goi pa kasia popoa. Harupi Goi pa Izipi sari Mua tie meke hadu pani Goi sari kaiņa butubutu sipu korapa ene la sari na Mua tinoni. ²² Meke vata evaņae ni na Mua tie soti Goi sari na tie Izireli ninae rane ka rane, meke Agoi Zihova, si ta evaņae na dia Tamasa soti.

²³ Meke kamahire, Zihova, va gorevura ia ninae rane ka rane sa Mua vina tatara sapu ele tavete mae nia Goi koa rau meke koasa tutiqu. Tavetia gua sapu ele zama nia Goi. ²⁴ Sa inavosomu Goi si kaqu arilaena hola, meke kaqu zama guahe sari na tie ninae rane, 'Zihova Tadi na Qeto Minate, sa Tamasa, si na Tamasa tadi pa Izireli.' Meke sa tutiqu sa Mua nabulu, arau se Devita, si kaqu kopu nia Goi pa ninae totošo. ²⁵ Agoi qua Tamasa, va mataņara au si rau pude varavara atu koa Goi, sina ele va bakali tu Goi koa rau, na Mua nabulu, sapu kaqu na baņara sari na tutiqu. ²⁶ Zihova, Agoi mo sa Tamasa, meke ele va tatara nia Goi sa ginugua tolavaena hie koa rau. ²⁷ Ego, ele mana nia Goi sa tutina sa Mua nabulu pude lopu makudo sa binaņara tanisa tutiqu. Ura Agoi, Zihova, ele mana nia, ke

ele koa ta manae si asa ninae rane ka rane.”

18

Sari na Minataqara tadi na Tie Varipera te Devita

(2 Samuela 8:1-18)

¹ Hola kaiqa rane si rapati Devita sari na tinoni Pilisitia meke va kilasi sa. Vagi pania sa koarini sa popoa pa Qati meke sari na vasivasileana pa vari kalina. ² Va kilasi tugo sa sari na tinoni Moabi meke va evanae ni nana nabulu sa ke tabara takisi la koe Devita si arini.

³ Sipu korapa la pa Ovuku Iuparetisi se Devita pude va turu pulea sa nana kinopu vasina, si va kilasia sa se Hadadeza, sa banara pa Zoba kamo la pa Hamati. ⁴ Tuqe vagi Devita si ka keke tina totopili varipera meke zuapa tina tie koi hose tanisa meke ka hiokona puta tina sari nana tie varipera enedi. Kopuni sa sari na hose padadi keke gogoto totopili varipera meke sari doduru pule si seke va ike betoi sa.

⁵ Totoso garunu la tie varipera sari na tie Siria pa Damasikasi pude la toka nia se Hadadeza gua, si va matei Devita si ka hiokona rua tina tie. ⁶ Meke va koa nana puku tie varipera se Devita pude koimatani meke koa pa ipi varipera pa korapa dia voloso popoa, meke vata evanae ni nana nabulu si arini, ke tabara takisi la koa sa si arini. Va mataqaria e Zihova se Devita pa doduru vasina sapu la si asa. ⁷ Tuqe vagi e Devita sari na lave qolo saripu paleki rina palabatu varipera te Hadadeza meke paleke lani sa pa Zerusalem. ⁸ Soku hola boronizi si vagi

tugo sa pa popoa Tibihati meke pa Kuni, koari na vasileana lavata pu kopu ni e Hadadeza. Arini sapu tavete ni besini boronizi lavata meke sari karua dedegere lavata e Solomone, meke sari na tinona boronizi pu tavetavete ni rina hiama pa korapana sa Zelepade.*

⁹ Avoso nia sa banara Tou pa vasileana Hamati, sapu va kilasia Devita sa doduruna sa qeto minate varipera te Hadadeza, ¹⁰ ke garunu la nia sa koe Devita sa tuna koreo sapu se Hadoramu pude la zama valeana koe banara Devita koasa nana minataqara koe Hadadeza, sina soku tooso ele raza ia sa se Tou. Paleke ponia vinariponi ta tavetae qolo, siliva, na boronizi e Hadoramu se Devita. ¹¹ Va madi Devita sa banara sari na vinariponi te Hadoramu pude tavetavete ni pa vinahesina e Zihova, turanae sari na qolo, siliva pu vagi sa koari na butubutu pu razai sa pa Edomu, Moabi, Amoni, Pilisitia, meke Amaleki.

¹² E Abisai, sapu sa tinana si e Zerua, si va kilasi sa sari na tinoni pa Edomu koasa lolomo pa Soloti meke va matei rini sari ka manege vesu tina tie varipera vasina.* ¹³ Meke veko nana tie varipera si asa pude koimata ni meke koa pa ipi varipera pa doduruna sa popoa Edomu, meke ta evanae na nana nabulu sari na tie vasina. Va mataqaria e Zihova se Devita pa doduru vasina pu la si asa.

¹⁴ Ke kopu nia e Devita sa doduruna sa popoa Izireli, meke tavetia sa gua sapu garo meke gotogoto koari na tie. ¹⁵ Zoabi, sapu sa tinana

* **18:8** 1 Ban 7:40-47; 2 Koron 4:11-18 * **18:12** Sam 60

sa si e Zerua, si na koimata koasa qeto minate, meke se Zehosapati, tuna koreo e Ahiludi, si matamata nia sa kinopudi rina kinubekubere. ¹⁶ Karua sari na hiama, ari Zedoki, sa tuna koreo e Ahitubi, meke se Ahimeleki sa tuna koreo e Abiata; Savasa* si na tie kubekubere pa binañara te Devita. ¹⁷ Benaëa, sa tuna koreo e Zehoiada si matamata ni sari na tie kopu tini te Devita, meke sari na tuna koreo e Devita si na ñati palabatu koa sa nana binañara.

19

Va Kilasi Devita sari na Tie Amoni meke sari na Tie Siria

(2 Samuela 10:1-19)

¹ Hola kaiqa totoso si mate sa bañara pa Amoni se Nahasi, meke sa tuna koreo si bañara hobeä.

² Zama se Devita, sa bañara, “Kaqu va dogoro nia rau sa qua binaere nabuna koe Hanunu, kekenono gua sapu evania e Nahasi sa tamana koa rau.” Ke garunu la tie paleke inavoso se Devita pude la tozia sa nana tinalotana.

³ Sipu la kamo ri pa Amoni, si zama la ia rina koimata vasina sa bañara, “Balabala ia goi sapu pa pinamañana sa tamamu si garunu mae nia tie e Devita pude mae tozia sa nana tinalotana? Namu lokari hokara! Na tie piko si garunu mae ni sa hire, pude vilitia sa vasileana lavata pude boka va kilasa gita!” gua.

⁴ Ke tuqe vagi Hanunu sari na tie paleke inavoso te Devita, neri pani gumidi, meke magu

* **18:16** Pa zinama Hiburu si ta kubere Savasa, ba 2 Samuela 8:17 si zama Seraea.

pani sa pa toroso kopetedi sari dia poko, meke garunu taloa ni sa. ⁵ Kurekure hola dia pude pule la pa dia popoa. Totoso avoso nia Devita sapu gua ta evana, si vala inavoso si asa koarini pude koa paki pa Zeriko osolae toqolo pule sari gumidi meke tiqe pule.

⁶ Sipu rovea sa banara Hanunu meke sari na tinoni Amoni sapu ele va sea la tu koe Devita si arini, si veko ni poata ka tolonavulu made tina kilo mamatadi sari na siliva, pude tabara vagi paki sari na totopili varipera meke sari na tie koidi. Vagi rini pa batuna sage sa popoa Mesopotemia meke koari na pinaqaha popoa Ma'aka meke Zoba pa Siria. ⁷ Sari ka tolonavulu rua tina totopili varipera sapu tabara ni rini meke sari na tie koidi, meke sari na tie varipera tanisa banara pa Ma'aka si mae koa pa ipi tata pa Medeba. Vura mae tugo sari na tie pa Amoni pa hopeke dia vasileana, mae va namanama pude varipera.

⁸ Avoso nia e Devita sapu gua asa, ke garunu la nia sa se Zoabi meke sa doduruna sa qeto minate.

⁹ Ene va tokele vura sari na tinoni Amoni meke hopeke la turu tokele pa dia tuturuana koasa sirana sapu la gua pa Raba, sa dia nati vasileana lavata. Meke sari banara pu mae guadi pa Siria pude vari tokae si va namanama pa kalina sa popoa koasa pavasa lavata.

¹⁰ Dogoria Zoabi sapu kote rapata mae gua pa kekenu meke pa mumudi sari na kana, ke vizata vagi sa sari na tie varipera bokabokadi pa Izireli, meke vekoi sa pa vasina kaqu mae gua sa qeto minate tadi pa Siria. ¹¹ Sari doduru pule

si vekoi sa pa kinopu te Abisai sa tasina, pude razai sari na tinoni Amoni. ¹² Zama la koasa se Zoabi, “Pude dogoria goi sapu va kilasau rina tinoni Siria, si mae mamu toka nau, meke be va kilasigo rina tinoni Amoni si kote atu toka nigo rau. ¹³ Koa varane na mataqara! Mada varipera va niñirae poni sari nada tie, meke gua tugo sari na vasileana lavata te Tamasa. Mani gorevura sa hiniva te Zihova.”

¹⁴ Ke rizu la se Zoabi meke sari nana tie pude varipera gua, meke govete sari na tinoni Siria. ¹⁵ Sipu dogoria rina tinoni Amoni sapu govete taloa sari na tinoni Siria, si govete nia rini se Abisai sa tasina Zoabi, meke togolo nuquru pule la tu koasa vasileana lavata. Ke kekere pule la pa Zerusalemata se Zoabi.

¹⁶ Totoso gilania rina tinoni Siria sapu tava kilasa si arini koari na tinoni Izireli, si garunu tie paleke inavoso si arini pude tioko la i sari na tinoni Siria saripu koa pa kali gasa rimata koasa Ovuku Iuparetisi. Koa si arini pa kinopu te Sopako, sa koimata koasa qeto minate varipera te banara Hadadeza pa Zoba. ¹⁷ Sipu avoso nia Devita sapu gua asa si varigara ni sa sari doduru qeto minate varipera pa Izireli. Karovia rini sa Ovuku Zodani, meke la turu va tia i rini sari na tinoni Siria, meke podalae sa vinaripera. ¹⁸ Meke hadu puleni rina tinoni Izireli sari na tinoni Siria. Va matei e Devita meke sari nana tie si ka zuapa tina tie varipera pa totopili, made navulu puta tina tie varipera enedi, meke va matea tugo sa se Sopako sa koimata pa dia qeto minate varipera. ¹⁹ Sipu dogoria ri doduru banara pu toka nia

se Hadadeza sa baṅara sapu tava kilasa si arini koari na tie Izireli, si la varibulei si arini koe Devita meke koa aqorae mo koasa. Ke korodia toka pule ni rina tinoni Siria sari na tinoni Amoni.

20

Va Kilasia Devita sa Vasileana Lavata pa Raba (2 Samuela 12:26-31)

¹ Koa sa totošo pa korapa vuaheni sapu noso sa ibu meke podalae pule sa maṅini, sa totošo sapu hoke la pa vinaripera sari na baṅara, si turana vura lani e Zoabi sa qeto minate varipera tadi Izireli meke la ilasia sa sa popoa tadi na butubutu Amoni, meke la vari likohae nia rini sa vasileana nomana pa Raba; ba koa hola pa Zeruselema se Devita. Meke raza ia Zoabi si pa Raba meke huara pania sa. * ² Vagia e Devita pa batuna sa beku Moleki* sa toropae qolo sapu sa mamatana si tata tolonavulu lima kilo qaramu* meke na koa ia na patu nedala si asa. Vagia e Devita sa patu nedala meke va sotoa sa koasa nana toropae baṅara. Nomana hola tugo sa vinagi koari na likakalae pu vagi vura ni e Devita koasa vasileana lavata. ³ Meke vagi vurani sa sari na tiena sa popoa asa meke va tavetaveti sa, va tuqe ni so na piki aeana na maho aeana sa. Tavete kekeṅoṅo guni tugo sa sari na tie Amoni koari doduru vasileana nomadi. Beto si kekere pule si asa meke sari nana tie pa Zeruselema.

* **20:1** 2 Samuela 11:1 * **20:2** Sa batuna sa beku Moleki babe sa toropae tanisa baṅara Moabi. * **20:2** Zuapa navulu lima paoni.

*Vinaripera koari na Malivi pa Pilisitia
(2 Samuela 21:15-22)*

⁴ Mudina asa si varipera pule si arini koari na tie Pilisitia pa Qeza. Koasa totoaso asa si va matea e Sibekai, na tie pa Husa, si keke malivi pozana si e Sipai, meke tava kilasa sa popoa Pilisitia.

⁵ Pa keke vinaripera pule koari tie Pilisitia, si la e Elehanana, tuna koreo Zaira, meke seke va matea se Lahimi tasina e Qolaea pa popoa Qati, sapu sa nana hopere si moata gua tugo na hudana sa heta. *

⁶ Keke vinaripera pule si ta evana pa Qati, vasina koa nana si keke malivi sapu onomo sari kakarutu limana na nenena. Na tuti maena koari na malivi pukerane. ⁷ Zama va kaleani sa sari na tinoni Izireli meke la Zonatani, sa tuna koreo e Simea, sa tasina Devita, meke seke va matea.

⁸ Sari kasa tie arini sapu tava mate koe Devita meke sari na nana tie, si na tututi mae guadi koari na malivi pa Qati.

21

*Nae i Devita sari Tie Varipera
(2 Samuela 24:1-25)*

¹ Hiva va kamo ni tinasuna e Setani sari na tinoni Izireli, ke poni nia binalabala sa se Devita pude nae i sari na tie pa Izireli. ² Ke zama ia Devita se Zoabi meke sari na koimata koari na tie varipera, “Mi la nae i sari na tie Izireli, podalae pa Biasiba kamo pa Dani, meke pule mae tozi nau pude boka gilania rau ka visa sinokudi sari na tie.”

* 20:5 1 Samuela 17:4-7

³ Olanā se Zoabi, “Mani va sokui e Zihova sari na tinoni Izireli, keke gogoto toতোসো hola nia sapu korapa koa kamahire! Qua banara, vegua na lopu na mua nabulu tu sari doduru? Na vegua ke hiva tavetia agoi sa ginugua hie? Vegua, ke hiva va kamo ni sinea agoi sari na tie Izireli?”* ⁴ Ba sa zinama tanisa banara si turu hola ke taluarae se Zoabi meke vura la nae i sa sari na tie Izireli pa doduruna sa popoa Izireli meke kekere pule mae si asa pa Zerusalemā. ⁵ La tozia Zoabi koe Devita sa doduruna sa ninaedi rina tie sapu garo pude somana koasa qeto minate: keke vuro keke gogoto tina tie pa Izireli, somanadi koasa ninae asa si ka made gogoto zuapa navulu tina tie pa butubutu Ziuda. ⁶ Ba lopu vagi sa sari na ninaedi ri na butubutu te Benisimane meke Livae sina sea la koe Zoabi sa ginarunu tanisa banara.

⁷ Lopu qetu nia sa Tamasa sapu gua ele ta tavete, ke va kilasia Sa sa butubutu Izireli. ⁸ Meke zama la se Devita koasa Tamasa, “Ele tavetia rau si keke sinea nomana hola! Mamu taleoso nau, na dinuviduvili si tavetia rau.”

⁹ Ke zama se Zihova koe Qadi, sa poropita te Devita, ¹⁰ “La mamu tozi nia se Devita, sapu ka neta ginugua si poni nia Arau koasa, meke pude vizatia sa si keke. Asa sapu vizatia sa si kaqu tavetia Arau.”

¹¹ La tozi nia Qadi se Devita, “Zama guahe sa Tamasa, ‘Vizatia sapu hiva nia goi: ¹² Ka neta vuaheni soñe, babe ka neta sidara ta hadu luli koari na mua kana meke ta raza pilipule koari

* **21:3** Sa tinarae te Tamasa pa Ekisidasi 30:12 si tozia sapu be ta nae sari na tie Izireli si ta hivae pude tabara poata pude holu hobe ni sari na dia tinoa.

na dia tie varipera, babe ka neta rane koasa vedara te Zihova sapu na oza. Kote garunu atu nia Sa pa popoa Izireli turanae sa Nana mateana sapu kaqu vata evania sa minate pa doduruna sa popoa Izireli.' Ego, mamu vizatia sa sa inolana kaqu paleke pule la nia rau koe Zihova."

¹³ Olanā se Devita koe Qadi, "Tasuna hola si arau koasa ginugua hie! Ba lopu hiva tava kilasa pa keke tie si rau. Mani telena e Zihova va kilasa au, sina noma hola tugo sa Nana tataru."

¹⁴ Ke garunu la nia e Zihova sa oza pa Izireli, meke ka zuapa navulu puta tina tie Izireli si mate. ¹⁵ Sipu podalae hiva va matei sa mateana te Zihova si pa Zerusalemā, si hobea e Zihova sa nana binalabala koasa vina kilasadi rina tie, meke zama ia Sa sa mateana sapu va matedi ri, "Beto! Pada mo!" Turu kapae nana sa mateana koasa vasina te Aruna sa tie Zebusaiti vasina tana vari paqaha kiko huiti koari na qaqaletodi.

¹⁶ Meke ena sage se Devita meke dogoria sa sa mateana korapa turu nana pa galegaleareane pa vari korapana sa kasia popoa meke manauru, taninia nana sa vedara pude huhuara pa Zerusalemā. Ke hoqa oporapaha la pa pepeso se Devita meke sari na koimata pa Izireli, poko ni rini sari na poko baika. ¹⁷ Meke varavara la koe Tamasa se Devita, "Kei Tamasa, arau mo si tavetia sa sineā. Arau mo tozi ni pude naei sari na tie varipera. Ba sari na tie hire si kekenoŋo gua rina sipi. Nasa sa sineā tadi na tie hire? Kei Zihova qua Tamasa, Mu va kilasau mo meke sari qua tatamana. Mamu va rizu pania sa vina kilasa hie koari na Mua tinoni."

¹⁸ Meke tozi nia sa mateana te Tamasa se Qadi pude la tozi nia se Devita pude sage la meke kuria keke hope te Zihova koasa vasina te Aruna sa tie Zebusaiti vasina tana vari paqaha kiko huiti koari na qaqaletodi. ¹⁹ Va tabea Devita sa zinama te Tamasa meke sage la, gua sapu tozi nia Qadi koasa. ²⁰ Sipu korapa varipaqahi ni Aruna sari na kiko huiti koari na qaqaletodi si taliri si asa meke dogoria sa sa mateana; sari ka made tuna koreo pu koa turaña si govete meke la tome dia. ²¹ Totoso dogoria Aruna se Devita sa banara korapa ene mae, si taluarae si asa koasa vasina tana vari paqaha kiko huiti koari na qaqaletodi, meke todoño gore pa kenuna e Devita, sa isumatana si tiqu la pa pepeso. ²² Zama la se Devita koasa, “Mu holuholu mae nia koa rau sa mua vasina tana vari paqaha kiko huiti koari na qaqaletodi, pude maqu kuria sa hope te Zihova, pude va nosoa sa oza sapu raza koari na tie. Kaqu vatu nia rau sa doduruna sa hinoluna sa.”

²³ Olaña se Aruna, “Qua banara, mamu vagia, mamu tavetavete nia gua sapu hiva tavetia goi. Hire sari na bulumakao pude va vukivukihi va uququ ni koasa hope, meke hire sari labelabetena sa munamunalana pude sa hudana sa nika meke na huiti, pude tana vinariponi huiti. Poni beto atu ni rau koa goi sari doduru hire.”

²⁴ Ba olaña sa banara Devita, “Lokari, na kaqu tabaria rau sa doduruna sa hinoluna. Lopu kaqu vagi moka ponía rau se Zihova koari na likakalae sapu tamugoi meke tavetia sa vinukivukihi.”

²⁵ Ke tabaria Devita koe Aruna sa hinoluna sa

vasina tana vari paqaha kiko huiti koari na qaqaletodi ka onomo gogoto poata qolo. ²⁶ Meke tiqe kuria Devita sa hope te Zihova meke meke valo nia sa sa vinukivukihi vina uququ meke sa vinukivukihi binaere. Varavara si asa meke olaña Zihova ke garunu gore la nia Sa sa nika mae gua pa manauru pude sului sari na vinukivukihi koasa hope.

²⁷ Meke tozi nia Zihova sa mateana pude vekoa pa nana vovoina sa nana vedara, ke va tabea sa mateana. ²⁸ Dogoria Devita sapu olaña Zihova sa nana vinaravara, ke va vukivukihi si asa koasa hope pa vasina te Aruna, sa tie Zebusaiti. ²⁹ Pa totoso asa si sa Ipi Hopena te Zihova sapu kuria e Mosese pa soloso qega, meke sa hope vasina hoke ta tavete sari na vina vukivukihi va uququ si korapa koa dia tu koasa vasina vahesihesiana pa Qibione. ³⁰ Ba na lopu boka la se Devita vasina pude tepatepa koasa Tamasa, sina matagutu nia sa sa vedara tanisa mateana te Zihova.

22

¹ Meke zama se Devita, “Tani sa vasina sapu kaqu koa sa Zelepade te Zihova sa Tamasa, meke gua tugo sa hope tadi pa Izireli pude vukivukihi va uququ.”

Vina Namanamana sa Kinurina sa Zelepade

² Ke tioko varigara ni Devita sari doduru tie karovodi pu koa somana koari na tie Izireli, meke koa rini si vizati sa si kaiqa pude na tie peqo patu meke nama ni sari na patu tana kinurina sa Zelepade. ³ Vala ni tugo sa sari kobi aeana pude tavete ni poka meke kaiqa tinitonã

aeana pude tadi tukutukudi rina sasada, meke na boronizi sapu lopu boka ta gilana sa mamatadi. ⁴ Vala ni tugo Devita sari huda sida pu lopu boka ta nae ura na ari na tie pa Taea meke pa Saedoni na paleke va soku mae ni sari na dekuru huda sida. ⁵ Sina zama se Devita, “Sa Zelepade te Zihova sapu kaqu kuria sa tuqu se Solomone si kaqu tolavaena hola si asa, meke leleana hola pude ta gilana valeana koari na tie pa kasia popoa. Ba na tie vaqura si asa, meke lopu ele boka taveti sa sari na tinavete gugua arini, ke arau kaqu taveti sari na vina namanama hire.” Ke na gerigeri veko nia e Devita sa Zelepade sipu lopu ele mate si asa.

⁶ Meke tiokia sa se Solomone sa tuna meke tozi nia sa pude kuria sa Zelepade te Zihova sa Tamasa pa Izireli. ⁷ Zama se Devita koe Solomone, “Tuqu, pa buloqu koa sa hiniva pude kuria rau sa Zelepade pa vina lavatana sa pozana e Zihova, sa qua Tamasa.* ⁸ Ba tozi nau Zihova, ‘Somana pa soku vinaripera si goi meke va mate soku tie. Koa gua sapu soku ehara si ele va zolori goi gua ke lopu hiva nigo Arau pude kuria agoi sa Qua Zelepade. ⁹ Ba kaqu podoa goi si keke koburu koreo, meke sa koburu asa si kote na tie bule. Na binule pa vinaripera si kote ponía Arau. Ura sa pozana sa si kote e Solomone, meke kaqu ponía Arau sa binule pa Izireli pa nana totošo binaṅara. ¹⁰ Asa kaqu kuria sa Zelepade pude va lavatia sa Pozaqu. Kaqu na tuqu si asa, meke Arau si kaqu na tamana sa, meke kaqu va turua

* 22:7 2 Samuela 7:1-16; 1 Koron 17:1-14

Arau sa nana binanara pa Izireli ninae rane ka rane.’”

¹¹ Meke zama hola la se Devita, “Tuqu, kaqu koa turanigo e Zihova si goi, meke kaqu gorevura sa Nana vina tatara pude va boka igo pude kuria sa Zelepade te Zihova. ¹² Mani poni igo e Zihova sa ginilae meke sa ginilagilana pude boka turani goi sari pa Izireli pa kinopudi ri Nana tinarae.

¹³ Gua meke kote ta manae si goi pana kopu valeani goi sari doduru tinarae pu ele garunu ni e Zihova koe Mosese pude tadi pa Izireli. Mu koa va ninira meke varane. Mu lopu matagutu na malohoro si goi.* ¹⁴ Ele noma hola sa vinoriti taqarau pude va namanama nia sa Zelepade te Zihova, hola nia neta vuro made gogoto tina kilo qolo, meke hola nia tolonavulu made vuro tina kilo siliva. Na boronizi meke aeana si soku hola lopu boka ta pada mamatadi, gua tugo sari na huda na patu. Ba kaqu vagi va tomo la tu si agoi.

¹⁵ Soku hola sari na mua tie tavetavete si agoi. Koadia sari na tie peqo patu, tavete biriki, meke na kamada, meke gua tugo sari na tie, pu lopu boka ta nae, pu tumatumaedi na bokabokadi pa tinavete lima ¹⁶ pa qolo, siliva, boronizi, meke na aeana. Ego podalae nia sa tinavete, mani koa turanigo e Zihova.”

¹⁷ Meke garuni tugo e Devita sari na koimata pa Izireli pude toka nia se Solomone. ¹⁸ Zama si asa, “Se Zihova sa mia Tamasa si koana koa gamu meke ele poni gamu Sa sa binule pa doduru vari kali mia. Va boka au Sa si arau meke va kilasi rau sari doduru tie pu koadi kekenu koasa pepeso

* **22:13** Zos 1:6-9

hie, meke kamahire si koa si arini pa kinopu te Zihova meke sari Nana tinoni Izireli. ¹⁹ Ke mamu nabulu nia se Zihova, sa mia Tamasa, pa doduru bulomia na maqomaqo mia. Mi podalae kuria sa Zelepade te Zihova sa mia Tamasa, pude boka veko ia gamu pa Zelepade sa Bokese Vinariva Egoi te Zihova, meke gua tugo sari doduru likakalae tava madidi pu tavetavete ni ri na hiama koasa vinahesina sa pozana Zihova.”

23

¹ Sipu barogoso va gorevura se Devita si va banaria sa pa doduruna Izireli se Solomone sa tuna.*

Sa Tinavete Tadi na Tie Livaeti

² Varigara ni sa banara Devita sari doduru koimata pa Izireli, meke sari na hiama meke ari tie Livaeti. ³ Nae betoi Devita sari doduru tie Livaeti, koreo na palabatu, sapu tolonavulu puta vuahenidi meke hola sage. Sa vinarigaradi si tolonavulu vesu tina. ⁴ Ka hiokona made tina tie si va hia i sa banara pude kopu nia sa tinavete pa korapa Zelepade; onomo tina si pude kopu ni sari na vinaripitui. ⁵ Made tina tie si na tie kopu koari na sasadana sa Zelepade, made tina tie si kote vala vinahesi koe Zihova, kote tavetavete ni rini sari na likakalae tana va avoso lea kinera sapu va nama vekoi e Devita sa banara pude tana vinahesi. ⁶ Meke va hia i Devita sari na tie Livaeti koari ka neta tuti, keke pa hopeke tuna e Livae: Qerisoni, Kohati, meke Merari.

* **23:1** 1 Ban 1:1-40

⁷ Qerisoni si karua tuna koreo: Ladana, meke Simeï. ⁸ Ladana si ka ñeta tuna koreo: Zehieli, Zetamu meke Zoili. ⁹ Arini sari ñatidi sari na tuti te Ladana. Simeï si ka ñeta tuna koreo: Selomoti, Hazielo, meke Harani. ¹⁰⁻¹¹ Simeï si ka made tuna koreo: Zahata si kenuna; Zina si luli la, Zeusi, meke Beria. Zeusi meke Beria si lopu podopodo va soku, ke ta nae guana keke puku tatamana mo.

¹² Kohati si ka made tuna koreo: Amaramu, Izihara, Heboroni, meke Uzieli. ¹³ Sa nana koreo kenuna, se Amaramu si na tamadia ari Eroni e Mosese. Eroni meke sari na tuna si ninae rane ta veko vata kale pude va madi ni sari na likakalae madidi, pude va vukivukihi pa kenuna e Zihova, pude nabulu nia, meke pude mana ni sari na tinoni pa pozana Sa.* ¹⁴ Ba sari na tuna Mosese sa nabulu te Tamasa si somana ta nae mo pa butubutu Livae. ¹⁵ Mosese si karua tuna koreo: Qesomu meke Elieza. ¹⁶ Sa koimata koari na tuna e Qesomu si e Sebuele. ¹⁷ Elieza si keke mo sa tuna koreo: e Rehabia, ba se Rehabia si podopodo va soku hola si asa.

¹⁸ Sa tuna koreo vina rua e Kohati sapu se Izihara si keke koreo mo si tanisa, e Selomiti; asa sa ñatina sa tuti Izihara. ¹⁹ Sa koreo vina ñeta te Kohati sapu se Heboroni si ka made sari tuna koreo: Zeria, Amaraea, Zahazieli, meke Zekameamu. ²⁰ Sa koreo vina made te Kohati si e Uzieli meke karua tuna koreo si asa: e Maika meke Isia.

²¹ Merari si karua tuna koreo: Ari Mahili, meke Musi. Mahili si karua tuna: Eleaza meke Kisi. ²² Ba e Eleaza si mate meke lopu podo tuna koreo

* 23:13 Ekd 28:1

si asa, ba na vineki mo si podoi sa; habai rini sari tasidia karokarovo; na tuna e Kisi sari na vineki arini. ²³ Sa tuna koreo vina rua e Merari, se Musi, si ka ŋeta tuna koreo: Mahili, Edera, meke Zerimoti.

²⁴ Hire sari na pinodopodo pa butubutu Livae, pa hopeke puku tuti meke pa tatamana, doduru puku tuti si ta kubere beto pozadi, arini sapu hiokona puta vuahenidi meke sage pu tave-tavetedi koasa Zelepade te Zihova.

²⁵ Ura na zama se Devita, “Se Zihova sa Tamasa tadi na tie Izireli si ele vekoa sa binule koari na Nana tie, meke koa pa Zerusalemā si Asa ninae rane. ²⁶ Ke lopu ta hivae pude kaqu ta paleke pule koari na tie Livaeti sa Ipi Hopena te Zihova meke gua tugo sari na likakalae pu hoke tavetavete ni pa vinahesi.”* ²⁷ Koari na ginarunu vina betobeto te Devita si ta nae sari na tie Livaeti saripu podalae pa hiokona puta vuahenidi meke hola. ²⁸ Dia tinavete si pude tokani sarini pa tutina Eroni koa rina vinahesi pa Zelepade, kopu ni sari na vasina varivariganana pa Zelepade meke sari na lose vekovekoana, kinopudi rina vinavia koari na likakalae tava madidi pa vina vukivukihi na vinahesi, meke kaiqa tinavete pule pa korapa Zelepade.* ²⁹ Dia tinavete tugo si pude va tana ia sa bereti pude vala nia pa tevolo, sari na palava na huiti tana vina vukivukihi va uguqu, meke sari na bereti na bisikiti manivisidi loke isitidi, sa tinavete kinakina tadi na vinariponi, sa palava ta henie oela olive, meke pude kopu

* **23:26** Diut 10:8 * **23:28** Nab 3:5-9

ni sari na tinavete pinada mamata meke ninae vinariponi pa kinopudi rina tinarae pa Zelepade. ³⁰ Arini tugo si kaqu turu doduru munumunu na veluvelu meke zama leana na vahesia se Zihova, ³¹ meke koari na totošo sapu vukivukihi va uququ la koe Zihova pa rane Sabati, meke pa Sidara Vaqura, meke sari na inevaᅇa koari na rane hopedi. Na tinarae si ta tavete sapu tozia visa tie si ta hivae pude taveti sari na tinavete hire pa hopeke totošo. ³² Gua ke ta poni koari na tie Livae sa tinavete pude kopu nia sa Ipi Hopena meke sa Lose Hopena, meke pa tinolitolie tadi na tuti te Eroni si kopu nia arini sa vinahesi koasa Zelepade te Zihova.

24

Sari na Tinavete pu Ta Poni koari na Hiana

¹ Hire sari na puku tuti sapu gore mae guadi koe Eroni. Ka made tuna koreo se Eroni: Nadabi, Abihu, Eleaza, meke Itamara. ² Nadabi, Abihu si mate kekenu, sipu lopu ele mate sa tamadia, meke loke tudia, ke sari karua tasidia, e Eleaza meke Itamara si vagi hobena sa tinavete tana hiana.* ³ Ke va tana i Devita saripu podo mae guadi koe Eroni, luli gua koari na dia hopeke tinavete pu ta hiani rini. E Zedoki meke Ahimeleki si toka nia se Devita; Zedoki pu tuti maena koe Eleaza, meke Ahimeleki pu tuti gore maena koe Itamara. ⁴ Sa butubutu te Eleaza si tava paqaha la pa manege onomo pukuna. Sa butubutu te Itamara tava hia pa ka vesu pukuna. Ta evaᅇa si hie sina soku hola palabatu

* 24:2 Liv 10:1-2

pu koimata ni sari na tatamana pu gore mae guadi pa tututi te Eleaza. ⁵ Koa gua sapu soku beto mo pa kalina te Eleaza meke Itamara sari na palabatu na hiamā pu kopu nia sa tinavete pa Zelepade, si mudumudukeda ni rini meke vari paqaha ni sari na tie la pa hopeke dia tinavete koari na hopeke dia totošo. ⁶ Kubere gorenī Semaea sa tuna Netanela sari na pozadi. Na tie kubekubere pa butubutu Livae si asa. Ta vizata si arini pa hopeke dia totošo tavetavete; keke puku tatamana pa kalina te Eleaza beto si keke pa kalina te Itamara gua. Sa banara meke Zedoki sa hiamā, e Ahimeleki tuna e Abiata meke sari na palabatu pa butubutu hiamā si koa dia pa totošo asa pude va sosodea sa vina tana.

⁷ Hire sari na vina tonotodi ri ka hiokona made puku tatamana pude ta hia poni tinavete pa Zelepade.

Kekenu si sa puku tatamana te Zehoiaribi,

vina rua si te Zedaia,

⁸ vina neta si te Harimi,

vina made te Seorimi,

⁹ vina lima si te Malikiza,

vina onomo si te Mizamini,

¹⁰ vina zuapa si te Hakakozi,

vina vesu si te Abaeza,

¹¹ vina sia si te Zesua,

vina manege puta si te Sekanaea,

¹² vina manege eke si te Eliasibi,

vina manege rua si te Zakimi,

¹³ vina manege neta si te Hupa,

vina manege made si te Zesebiabi,

¹⁴ vina manege lima si te Biliqa,

vina manege onomo si te Ima,
 15 vina manege zuapa si te Hezira,
 vina manege vesu si te Hapizeze,
 16 vina manege sia si te Petahia,
 vina hiokona puta si te Zehesikeli,
 17 vina hiokona eke si te Zakini,
 vina hiokona rua si te Qamulu,
 18 vina hiokona neta si te Delaea,
 vina hiokona made si sa puku tatamana te
 Ma'azia.

19 Sari na tie arini si ta vizatadi luli gua
 koari na dia tinavete pu ta poni ni arini pude
 taveti pana nuquru arini pa Zelepade. Sari na
 hahananadi rina tinavete hire si ele va turu veko
 poni ni tu e Eroni sa tamadia pa vina tabena sa
 ginarunu te Zihova, sa Tamasa pa Izireli.

Pozadi rina Palabatu pa Butubutu Livae

20 Hire si kaiqa palabatu pule pu tuti goredi
 koe Livae:
 E Zehedeia, pa tutina Amaramu koe Subaele.
 21 E Isia pa tutina e Rehabia;
 22 e Zahata, pa tutina e Izihara koe Selomoti.
 23 Sari na tuna koreo e Heboroni: E Zeria si
 kenuna, Amaraea si vina rua, Zahazieli si luli
 la, meke e Zekameamu si mudina.
 24 E Samiri pa tutina e Uzieli koe Maika.
 25 E Zakaraea pa tutina e Uzieli koe Isia, tasina
 Maika.
 26 Mahili, Musi, meke Zazia pa tutina e Merari.
 27 E Zazia si ka neta tuna koreo: Sohama,
 Zakura, meke e Ibiri.

28-29 E Mahili si karua tuna: E Eleaza, meke e Kisi. E Eleaza si loketona tuna koreo, ba e Kisi si keke tuna koreo, e Zeramili.

30 E Musi si ka neta tuna koreo: E Mahili, Edera, meke e Zeremoti.

Arini sari na tatamana pa butubutu Livae.

31 Ke mudumudukeda tugo si arini gua pu tavetia ari tasidia pa tutina Eroni. Sa banara Devita, Zedoki, Ahimeleki, meke sari na palabatu pa hopeke tuti hiamana na tie Livaeti si va sosodea sa tinavete. Sari na tatamana tadi na tamatasi kenudi meke mudidi si kekenono beto mo vina tanadi.

25

Sari Tie Kerakera pa Zelepade

1 Vizata vata kale i tugo sa banara Devita meke sari na koimata pa butubutu Livae si kaiqa tie pa puku tuti te Asapa, Hemani, meke Zedutuni pude kera nia rini sa inavoso te Tamasa, turanae na tiniona kerakera, na mikemike, hapu, meke na sibolo. Hire sari na pozadi rina tie sapu ta vizata pude turania sa vinahesi.

2 Sari ka made tuna koreo Asapa: E Zakura, Zosepa, Netanaea, meke e Asarela. Arini si ta turana koe Asapa, asa sapu zama vura nia sa inavoso te Tamasa totošo ta garunu koasa banara.

3 Sari ka onomo tuna e Zedutuni: E Qedalaea, Zeri, Zesaea, Simej, Hasabia, meke e Matitia. Arini si ta turana koasa tamadia, pu tozi vura nia sa inavoso te Tamasa pa kinerakera koari na hapu pa vinahesi, meke zama leana koe Zihova.

⁴ Sari ka manege made tuna koreo e Hemani: E Bukia, Matania, Uzieli, Subaele, Zerimoti, Hananaea, Hanani, Eliata, Qidalati, Romati Eza, Zosibekasa, Maloti, Hotira, meke e Mahazioti.

⁵ Doduru arini sari na tuna Hemani, sa tie dodogorae tanisa banara, gua pu ele va tatara nia sa Tamasa pude va lavatia meke va ninira ia sa pozana. Ponia Tamasa koasa si ka manege made koreo meke ka neta vineki. ⁶ Sari doduru koreo arini si ta totolie beto koasa tamadia koari na kinerakera luli mikemike, sibolo, meke hapu pude turania sa vinahesi pa Zelepade. Meke sari Asapa, Zedutuni, meke Hemani si koa pa ginaranu tanisa banara.

⁷ Sari ka hiokona made tie hire meke sari na turanadia, sari tie Livaeti, sina tie bokabokadi beto, pu tava tumatumaedi pa kinerakera. Doduru arini si ari ka karua gogoto vesu navulu vesu ninaedi.

⁸ Pude tumaeni sari dia hopeke hinia pa tinavete si tavetia rini sa mudumudukeda, tie vaqura babe tie koadi, bokabokadi babe tiqe podalaedi mo pa tinavete, si tava mudumudukeda beto mo si arini.

⁹⁻³¹ Sari karua gogoto vesu navulu vesu tie hire si tava hia luli gua pa tatamana la pa ka hiokona made pukuna meke pa keke pukuna si ka manege rua tie; koa i na koimata sari hopeke pukuna. Meke hie sa vinarilulidi sari dia totofo tavetavete:

Kekenu si koe Zosepa, sari na tuna meke na turanana koasa butubutu te Asapa; manege rua tie.

Vina rua si koe Qedalaea, sari na tuna meke na turaṇana; manege rua tie.

Vina ṇeta si koe Zakura, sari na tuna meke na turaṇana; manege rua tie.

Vina made si koe Zeri, sari na tuna meke na turaṇana; manege rua tie.

Vina lima si koe Netanaea, sari na tuna meke na turaṇana; manege rua tie.

Vina onomo si koe Bukia, sari na tuna meke na turaṇana; manege rua tie.

Vina zuapa si koe Asarela, sari na tuna meke na turaṇana; manege rua tie.

Vina vesu si koe Zesaea, sari na tuna meke na turaṇana; manege rua tie.

Vina sia si koe Matania, sari na tuna meke na turaṇana; manege rua tie.

Vina manege puta si koe Simei, sari na tuna meke na turaṇana; manege rua tie.

Vina manege eke si koe Uzieli, sari na tuna meke na turaṇana; manege rua tie.

Vina manege rua si koe Hasabia, sari na tuna meke na turaṇana; manege rua tie.

Vina manege ṇeta si koe Subaele, sari na tuna meke na turaṇana; manege rua tie.

Vina manege made si koe Matitia, sari na tuna meke na turaṇana; manege rua tie.

Vina manege lima si koe Zerimoti, sari na tuna meke na turaṇana; manege rua tie.

Vina manege onomo si koe Hananaea, sari na tuna meke na turaṇana; manege rua tie.

Vina manege zuapa si koe Zosibekasa, sari na tuna meke na turaṇana; manege rua tie.

Vina manege vesu si koe Hanani, sari na tuna

meke na turaṇana; manege rua tie.
 Vina manege sia si koe Maloti, sari na tuna
 meke na turaṇana; manege rua tie.
 Vina hiokona puta si koe Eliata, sari na tuna
 meke na turaṇana; manege rua tie.
 Vina hiokona eke si koe Hotira, sari na tuna
 meke na turaṇana; manege rua tie.
 Vina hiokona rua si koe Qidalati, sari na tuna
 meke na turaṇana; manege rua tie.
 Vina hiokona ṇeta si koe Mahazioti, sari na
 tuna meke na turaṇana; manege rua tie.
 Vina hiokona made si koe Romati Eza, sari na
 tuna meke na turaṇana; manege rua tie.

26

Sari na Tie Kopu Tanisa Zelepade

¹ Hire sari na pinaqahadi rina tie Livaeti pu
 turu kopu koari na sasadana sa Zelepade. Koasa
 puku butubutu te Kora, si e Meselemia tuna e
 Kore, pa pinodopodo te Asapa. ² Ka zuapa koreo
 si tanisa, ta kubere luli gua pa dia vuaheni: E
 Zakaraea, Zediale, Zebadaea, Zatinieli. ³ Elami,
 Zehohanani, meke e Eliehoenai.

⁴ Se Opeti Edomu ba podo koreo tugo, ura
 mana nia Tamasa si asa meke ka vesu sari
 tuna koreo, ta kubere luli gua pa dia vuaheni:
 E Semaea, Zehozabadi, Zoa, Sakara, Netanela.*

⁵ Amieli, Isaka, meke e Peuletai.

⁶⁻⁷ Sa koreo kenuna te Opeti Edomu, se Semaea
 si ka onomo tuna koreo: E Oteni, Repaeli, Opeti,
 Elizabada, Elihu meke e Semakia. Tie arilaedi
 hola si hire pa dia puku butubutu koa gua pa

* 26:4 2 Samuela 6:11; 1 Koron 13:14

dia binokaboka; sari karua mudidi si hinokara bokaboka hola.

⁸ Doduru arini si ta pododi koe Opeti Edomu, arini meke sari na tudia koreo meke sari turañadia; ka onomo ñavulu rua tie bokabokadi hola pa dia tinavete.

⁹ Meke se Meselemia si koadia tuna koreo meke sari turañadia; ka manege vesu tie bokabokadi pa dia tinavete.

¹⁰ Koasa tatamana te Merari koa nana se Hosa, sapu ka made tuna koreo: Simiri, sapu vizatia sa tamana si asa pude tuturana, ba lopus na koburu kenuna si asa. ¹¹ E Hilikaea, Tebalia, meke e Zakaraea. Ka manege ñeta pa pinodopodo te Hosa sina tie turu kopu pa Zelepade.

¹² Sari na tie kopu pa Zelepade si tava hia luli gua pa hopeke puku tatamana meke ta poni tinavete si arini pa Zelepade, kekenoño gua mo ri kasa tasidia pule sari na tie Livaeti. ¹³ Meke hopeke tatamana, hiteke na lavata, si tavetavete nia sa mudumudukeda pude dogori sari na dia hopeke sasada kote kopu ni rini. ¹⁴ Se Selemaea vagia sa sasada pa kali gasa rimata, meke sa tuna koreo se Zakaraea, keke tie vari tokae hola pa binalabala leadi si kopu nia sa sasada pa kali gede*. ¹⁵ E Opeti Edomu ta hia nia sa sasada pa kali matao, meke sari na tuna si ta hia nia pude kopu ni sari na lose vekovekoana likakalae. ¹⁶ Ari Supimi meke Hosa si kopu nia sa sasada pa kali lodu rimata meke sa sasada Saleketi pa sirana kali sage. Sari na tie kopu hire si varivarihobei pa hopeke dia toso tavetavete.

* **26:14** Kali gede be tia la pa kali gasa rimata.

¹⁷ Pa kali gasa rimata, si ari ka onomo tie kopu si tavetavete pa hopeke rane. Pa kali matao si ari ka made pa keke rane, meke pa kali gede si ari ka made si kopu pa keke rane. Ka made si kopuni sari na lose vekovekoana likakalae pa hopeke rane, hopeke karua pa keke lose. ¹⁸ Koasa gogoena pa kali lodu rimata si ka made si kopu pa kali sirana, meke karua si pa korapana sa zokozokoroana. ¹⁹ Arini sari na pinaqahadi sari na tie kopu sasada koari na puku tatamana te Kora meke puku tatamana te Merari.

Kaiqa Tinavete Pule pa Zelepade

²⁰ Kaiqa pulse koari na turañadia rina tie Livaeti si palabatu ni sari na lose poata pa Zelepade, meke sari na lose vasina ta veko sari na vinariponi tava madidi la koe Tamasa. ²¹ Sarini pu podo goredi koe Ladana, keke tuna e Qerisoni, meke tuturana koari na tatamana te Ladana si ari: E Zehiele, ²² karua tuna koreo e Zehieli, ari Zetamu meke e Zoili sa tasina koreo. Arini kopu ni sari na lose tadi na qolo na siliva na poata na gua pa Zelepade.

²³ Ta poni tinavete tugo sarini pu podo goredi koari Amaramu, Izihara, Heboroni, meke Uzieli.

²⁴ Se Subaele sapu tututi mae guana koasa tuna e Mosese, sapu e Qerisoni, si na palabatu nomana pa kinopudi rina poata pa Zelepade. ²⁵⁻²⁶ Sari na turañana Subaele pa tuti te Elieza si guahe: e Selomiti sina tuna e Zikiri, sa tuna e Zoramu, sa tuna e Zesia, sa tuna e Rehabia, sa tuna e Elieza sa tasina e Qerisoni. E Selomiti meke sari turañana si na tie kopu koari

doduru vinariponi sapu va madi lani Devita sa banara koe Tamasa. Arini tugo kopu ni sari na vinariponi tava madi la koe Tamasa tadi na palabatu koari na tatamana, meke sari na koimata pu kopu koari na pukuna keke tina, meke koari na pukuna keke gogoto, meke sari kaiqa koimata pule pa vinaripera. ²⁷ Kaiqa rina likakalae ta vagidi pa vinaripera si tava madi la koasa tinuvakana sa Zelepade. ²⁸ Na kopu ni e Selomiti meke sari na turanana sa sari doduru tinuona sapu tava madi pude tavetavete ni pa Zelepade, gua tugo sari na vinariponi sapu vekoi sa poropita Samuela, e Saula sa banara, e Abana^d sa tuna e Neri, meke e Zoabi sa tuna e Zerua.

Kaiqa Tinavete Pule tadi Kaiqa Tie Livaeti

²⁹ Koari na tie pa tuti te Izihara si ta vizata se Kenania meke sari na tuna pude taveti sari na kinubekubere, meke va tonoti sari na vinari toketokei tadi na tie Izireli.

³⁰ Koari na tie pa tuti te Heboroni si e Hasabia meke ari ka keke tina zuapa gogoto turanana, si kopu pa Izireli pa kali lodu rimata pa Ovuku Zodani. Arini kopu ni sari doduru tinavete te Zihova pa vnahesi, meke gua tugo sari na tinavete tanisa binanara. ³¹ E Zeria sina koimata pa butubutu te Heboroni. Koasa vina made navulu puta vuahenina sa binanara te Devita, si viliti hata tie se Devita pa butubutu te Heboroni, meke ta dogoro sari na tie varipera niniradi na bokabokadi pa tatamana asa pu korapa koa pa Zazera, pa popoa Qileadi. ³² Vizati sa banara Devita si karua tina zuapa gogoto koimata pa

tatamana koari na turanana e Zeria sapu bok-abokadi hola meke vekoi sa pa kali lodu rimata pa Ovuku Zodani koari na popoa te Rubeni, Qadi, meke sa kukuru butubutu te Manase pude kopu ni sari doduru vina tana sapu la gua koe Tamasa meke sapu la gua koasa vina tanana sa binanara.

27

Pinaqahadi rina Qeto Tie Varipera

¹ Hire sari na pozadi rina tie pa Izireli sapu sari na palabatu pa tatamana, koimata koari ka keke tina meke na koimata koari pa ka keke gogoto tie varipera, meke sari dia palabatu. Arini si nabulu nia sa banara koari doduru ginugua sapu soto la koari na geto minate varipera. Hopeke pukuna si taluarae koari hopeke sidara pa doduruna sa vuaheni. Ka hiokona made tina tie varipera si koa pa hopeke pukuna.

²⁻¹⁵ Hire sari na palabatu pa hopeke sidara:

Sidara kekenu: E Zasobeami tuna Zabudiele; tuti gore maena koe Perezi, meke turania sa sa kukuruna sa butubutu te Ziuda.

Sidara vina rua: E Dodai; tuti gore maena koe Aho; E Mikiloti si nana vina rua pa tinavete.

Sidara vina neta: E Benaeta tuna e Zehoiada sa hiamata. Keke tie varipera bokabokana meke na koimata koasa "Tolonavulu Puta." Se Amizabada sa tuna koreo e Benaeta si kopuna sa nana puku tie.

Sidara vina made: E Asahele tasina Zoabi; E Zebadaea sa tuna Asahele hobena si asa.

Sidara vina lima: E Samahuti, pa tutina e Izihara.

Sidara vina onomo: E Ira tuna koreo e Ikesi pa Tekoa.
 Sidara vina zuapa: E Helezi, na tie Iparemi pa Peloni.
 Sidara vina vesu: E Sibekai na tie pa Husa; gorena koasa puku butubutu te Zera, pa butubutu Ziuda.
 Sidara vina sia: E Abieza pa Anatoti pa pinaqaha popoa tanisa butubutu Benisi-mané.
 Sidara vina manege puta: E Maharai pa Netopa; gorena koasa puku butubutu te Zera.
 Sidara vina manege eke: E Benaéa pa Piratoni pa pinaqaha popoa tanisa butubutu Iparemi.
 Sidara Vina Manege rua: E Heledai maena pa popoa Netopa; podo gorena koe Otinieli.

Sari na Koimata pa Hopeke Butubutu Izireli

¹⁶⁻²² Hire sari na pozadi sari na koimata pa butubutu Izireli.

Pa butubutu Rubeni: E Elieza tuna e Zikiri.
 Pa butubutu Simione: E Sepatia tuna Ma'aka.
 Pa butubutu Livae: E Hasabia tuna Kemueli.
 Koari na tie pu tuti gore mae koe Eroni: e Zedoki.
 Pa butubutu Ziuda: E Elihu, keke koari na tasina e Devita sa banara.
 Pa butubutu Isaka: E Omiri tuna Maekolo.
 Pa butubutu Zeboloni: E Isimaea tuna Obadaea.
 Pa butubutu Napitalai: E Zeremoti tuna Azarieli.
 Pa butubutu Iparemi: E Hosea tuna e Azazia.
 Pa butubutu te Manase pa kali lodu rimata pa Zodani: E Zoili tuna Pedaia.

Pa butubutu te Manase pa kali gasa rimata
pa Zodani pa popoa Qileadi: E Ido tuna
Zakaraea.

Pa butubutu Benisimane: E Zasiele tuna
Abana.

Pa butubutu Dani: E Azareli tuna Zerohamu.

²³ Lopu somana nae i e Devita sari na tie saripu
lopu ele kamo hiokona puta vuahenidi totonona
pu nae tie si asa, sina ele va tatara veko nia e
Zihova pude va soku va omuni sari na tinoni
Izireli pude gua rina pinopino pa mañauru,
gua.* ²⁴ E Zoabi, sapu sa tinana si e Zerua si
podalae nae i sari na tie, ba lopu va hokotia
sa. Va gore nia tinasuna sa Tamasa sa butubutu
Izireli pa laena sa ninae tie ke sa ninae si lopu
ta kubere gore pa Buka Tinozi Tanisa banara
Devita.*

Sari na Palabatu Kopu Tinavete pa Binañara

²⁵⁻³¹ Hire sari na pozadi sari na tie pu kopu ni
sari na likakalae tanisa banara.

Sari na lose kopu likakalae tanisa banara pa
Zerusalema: Azamaveti tuna e Adieli.

Sari na lose kopu likakalae koari na vasileana
pa sadana sa vasileana Zerusalema:
Zonatani tuna e Uzaea.

Sari na tie tavetavete pa Inuma: E Eziri tuna
Kelebi.

Sari na inuma vaeni: E Simeï pa popoa Rama.

Sari na lose vekovekoana vaeni: E Zabadi pa
popoa Sepihama.

* **27:23** Zen 15:5, 22:17, 26:4
Koron 21:1-14

* **27:24** 2 Samuela 24:1-15; 1

Sari na huda olive meke sikamoa pa hubidi rina toqere pa kali lodu rimata: E Beolo Hanani pa Qeda.

Sari na vovoina oela olive: E Zoasi.

Sari na rovana bulumakao pa pezara pa Saroni: E Sitirai pa Saroni.

Sari na rovana bulumakao koari na lolomo: E Sapati tuna Adilai.

Sari na kameli: E Obili, na tie pa butubutu Isimeli.

Sari na don'ki: E Zehedeia pa Meronoti.

Sari na rovana sipi meke qoti: E Zazizi, na tie pa butubutu Haqiraiti.

Sari na Tie Totoli te Devita

³² E Zonatani, sa buhina Devita si keke tie totoli sapu tumaena hola na tie vari tokae koari na binalabala meke na tie sikuluna. Asa meke Zehieli tuna Hakemoni si kopudi sari na sinikulu tadi na tuna banara. ³³ Ahitopeli sina tie vari tokae pa binalabala te Devita, meke Husai sa tie Arakaiti si na baere tanisa banara meke sa tie vari tokae pa binalabala. ³⁴ Mudina mate se Ahitopeli si ari Zehoiada tuna e Benaea meke e Abiata si hobena sa. Zoabi sina palabatu koasa geto minate varipera tanisa banara.

28

Sari na Tinarae te Devita pa Guguana sa Zelepade

¹ Tioko varigara ni Devita, sa banara, sari doduru nana palabatu tinavete pa Izireli pude varigara pa Zerusalema. Ke sari doduru palabatu tinavete pa butubutu, koimata koari na

tie varipera pa keke tina meke pa keke gogoto, meke sari palabatu pu kopu ni sari na likakalae na bulumakao na sipi tanisa banara, meke sari na likakalae na bulumakao na sipi tadi na tuna, meke sari na palabatu pa vetu banara, meke sari na tie varane si varigara mae koe Devita.

² Meke turu sage se Devita, sa banara, pa kenudia meke zama la koa rini si asa, "Gamu na turanaqu, mu avoso mae koa rau. Koa pa buloqu rau pude kuria si keke vetu pude vasina koa noso sa Bokese Vinariva Egoi te Zihova, pude na magomagogosoana nene te Zihova, sa nada Tamasa. Ele va namanama nia rau pude kuria.*

³ Ba zama sa Tamasa koa rau, 'Lopu kaqu agoi kuri ia sa vetu pude tanisa Pozaqu, sina agoi si na tie varipera, meke ele va zoloro ehara,' gua si Asa. ⁴ Ba e Zihova, sa Tamasa pa Izireli, ele vizata au koa rini pa qua tatamana pude na banara pa Izireli ninae rane. Ura vizatia Sa se Ziuda pude tuturana meke koasa butubutu te Ziuda si vizatia Sa sa tatamana tanisa tamaqu. Koasa doduruna sa tatamana tanisa tamaqu si qetu si Asa pude vagi au pude na banara pa doduruna sa Izireli. ⁵ Soku hola koburu koreo si poni nau Sa, meke koari na tuqu hire si vizatia Sa se Solomone pude banara nia sa binanara te Zihova pa Izireli.

⁶ Zama se Zihova koa rau, 'Sa tumu se Solomone, asa kaqu kuria sa Qua Zelepade. Ele vizatia Arau si asa pude na tuqu, meke Arau si na Tamana sa. ⁷ Kaqu va ninira ia Rau sa binanara tanisa ninae rane be va tabe Au sa koari doduru

* **28:2** 2 Samuela 7:1-16; 1 Koron 17:1-14

Qua tinarae meke ginarunu gua sapu eva_i sa kamahire.’

⁸ Ke kamahire, gamu na qua tinoni, pa kenuna sa Tamasa meke koasa vinarigara tadi doduru tinoni Izireli, sa vinarigara te Zihova, si zama zukuru gamu rau, pude mi va tabe va minam-inaki gamu sari doduru gua pu taraeni gita Sa, pude kaqu tagoa gamu sa pepeso leana hie, pude boka tagoa rina sinage na sage ninae rane.”

⁹ Meke koe Solomone si zama se Devita, “Tuqu, zama zo_nazo_na atu si rau koa goi, mamu va tabea sa Tamasa tanisa tamamu, mamu nabulu nia pa doduruna sa bulomu meke pa hiniva malumuna. Ura gilana betoi Sa sari doduru nada binalabala na hiniva. Pana agoi hata ia si Asa, si kote ta dogoro mo si Asa koa goi, ba pana luara pania goi si Asa, ba be taliri, li_nana va seu si goi koa Sa si kote veko pani igo Sa si agoi. ¹⁰ Mamu gilana valeania agoi sapu ele vizata igo Sa si agoi pude kuria sa Nana Zelepade hopena. Ego va ni_nirae si goi, mamu tavetavete.”

¹¹ Beto asa si valani e Devita koe Solomone sa tuna sari doduru palani vetu tanisa Zelepade, sa tinina sa vetu, sa nuqunuquruana koasa sasadana sa Zelepade, sari na lose vekovekoana, meke sari kaiqa lose panaulu, sari na lose pa korapana la meke sa lose Hopena pa Hopena, vasina sapu kote taleosae sari na sinea. ¹² Valani tugo sa sari na palani tadi doduru gua vekoa sa Maqomaqo Hope pa nana binalabala pude ta kuri sari na vasina varivarigarana tana vinahesi pa korapa Zelepade, sari na lose pa vari likohaena, sari na lose vasina kote ta kopue

sari na likakalae tanisa Zelepade, meke sari na vinariponi tava madidi koe Tamasa. ¹³ Meke ponia binalabala tugo e Devita se Solomone koari na vina hiadi sari na hiamā meke na tie Livaeti pude taveti sari na dia tinavete pa Zelepade te Zihova, meke pude kopu ni sari doduru likakalae tava madidi saripu tavetavete ni rina hiamā pa Zelepade. ¹⁴ Tozia tugo sa visa mamatadi sari na siliva na qolo sapu kote tavete ni likakalae tadi na votivotiki vinatana pa Zelepade, ¹⁵ sari mamatadi rina zuke qolo meke sari na dia tuturuana qolo, sari mamatadi rina zuke siliva meke sari dia tuturuana siliva, luli gua koari na hopeke dia tinavete. ¹⁶ Gua tugo sari pada mamatadi ri na siliva tadi na tevolo, meke sari hopeke tevolo qolo vasina hoke ta veko sari botubotu bereti sapu ta vala koe Tamasa. ¹⁷ Tozia tugo sa visa mamatadi sari na qolo viadi sapu kote tavete ni poka, sari na besini boronizi pude tana sisiruana ehara, meke na zagi, meke visa siliva na qolo kote tavete ni vovoina, ¹⁸ meke visa qolo viana kote tavete nia sa hope tana va uququ humaṅa lea. Ponia tugo sa sa palani tadi na serubimi qolo saripu repahi tatapuru dia panaulu koasa Bokese Vinariva Egoi te Tamasa. ¹⁹ Zama sa baṅara Devita, “Doduru hire si koa beto koasa palani sapu ta kubere gore gua puta tugo sapu garunu nau e Zihova pude taveti.”

²⁰ Zama sa baṅara Devita koasa tuna sapu se Solomone, “Mu va ninirae na varane. Podalae nia sa tinavete, mamu lopu va malumia keke tinitonā pude va noso igo. Se Zihova sa Tamasa sapu nabulu nia rau, si kaqu koa somanae koa

goi. Lopu kaqu luara igo na veko pani igo Sa, ba kote koa turaña igo Sa osolae va hokoto ia goi sari doduru tinavetena sa Zelepade te Zihova. ²¹ Sari doduru pinaqaha hiama na tie Livaeti si ele tava namanamadi pude taveti sari doduru vina tana koasa Zelepade. Meke sari tie tavetavete pa soku navulu binokaboka si nama pude toka nigo, meke sari doduru tie meke dia koimata si nama pude va tabei mo sari mua ginarunu.”

29

Sari na Vinariponi pude Kuria sa Zelepade

¹ Meke zama la se Devita, sa banara koasa doduruna sa vinarigara tinoni, “Sa tuqu, Solomone, asa sapu ele vizatia sa Tamasa, si na tie vaqura meke lopu ele gilagilana. Sa tinavete si noma hola, sina sa vetu hie si lopu na vetu banara tana tie, ba na Zelepade te Zihova sa Tamasa.* ² Ura ele podeke sisigitia rau pude gerigeri veko nia sa Zelepade: qolo, siliva, boronizi, aeana, labete, patu tolavaedi meke na patu arilaedi sapu hoke varivari sotoni pude ta evanae votiki kineha na visoviso, meke sokudi pule sari patu mabolo. ³ Arini sapu ele va nama ni arau pude tanisa Zelepade, ba koari na qua tinago soti si vala qolo na siliva tugo si arau koa gua koasa qua tataru koasa Zelepade te Tamasa: ⁴ keke gogoto tina kilo qolo viana, meke karua gogoto made navulu tina kilo siliva viadi pude va sari i sari gobana sa Zelepade, ⁵ meke kobi likakalae saripu kote taveti rina tie bokabokadi pa tinavete lima. Ke,

* **29:1** 1 Koron 22:5

esei pule koa gamu si hiva vala nana vinariponi koe Zihova?”

⁶ Qetuqetu sari na palabatu pa tatamana, sari na koimata pa butubutu, sari na koimata pa keke tina na keke gogoto tie varipera, sari na palabatu pu kopu nia sa tinavete tanisa banara, meke valani sari na dia vinariponi. ⁷ Vala ni rini pude tana tinavete pa Zelepade si ka keke gogoto zuapa navulu tina kilo qolo, manege puta tina qolo poata, neta gogoto made navulu lima tina kilo siliva, onomo gogoto manege puta tina kilo sa boronizi, meke hola nia neta vuro made gogoto lima navulu tina kilo sa aeana. ⁸ Arini sapu ari dia patu nedaladi na arilaedi si vala ni rini koasa lose vekovekoana vinariponi pa Zelepade, sapu e Zehieli na kopu nia, na tie pa tutina Qerisoni pa butubutu Livae. ⁹ Qetuqetu hola sari na tie sina malumu sari bulo dia pude variponi la koe Zihova, meke qetu sisigiti nia arini sapu soku hola si ta veko. Sa banara Devita ba qetu sisigiti tugo.

Vahesia Devita se Zihova

¹⁰ Meke vahesia sa banara Devita se Zihova pa kenuna sa vinarigara tinoni, meke zama, “Zihova Tamasa tadi na tamamami Zekopi, Mani tavahesi si Goi ninae rane ka rane! ¹¹ Tamugoi Zihova sa vina lavata, niniranira, sa ninedala, tinolava meke binaara. Ura sari doduru pa Manauru meke pepeso si Tamugoi, meke Agoi si na Nati Banara koari doduru.* ¹² Sari doduru tinagotago na linavata si mae guadi koa Goi, na banara

* **29:11** Mt 6:13

ni Goi sari doduru pa mua niniranira, meke boka va ninirai na va lavati Goi sari na tie. ¹³ Kamahire, mami Tamasa, vatua gami sa mami zinama leana, mami vinahesi koasa pozapoza tolavaena Tamugoi.

¹⁴ Ba arau meke sari na qua tie, si loke laemami si gami pude boka ponigo soku likakalae gua hire, sina doduru likakalae si mae guadi koa Goi; meke kamahire ba poni pule atu ni gami koa Goi sari na likakalae saripu ele ponigami Goi. ¹⁵ Gilania mua Goi, Zihova, guana keke tie karovo mami si gami sapu loke mami pepeso soti kekeṅoṅo gua sapu ele ta evaṅa koari na tiatamamami. Sari na rane koa gami pa pepeso si papaka guana keke opoadumu tapuru holana mo meke lopu boka govete nia gami sa minate. ¹⁶ Kei, Zihova, mami Tamasa, paleke varigara ni gami sari doduru vinariponi hire pude na kinurina sa Zelepade pude pamaṅa nia sa Pozamu hopena, ba doduru hire si mae guadi pa limamu Goi, meke mua Goi si arini. ¹⁷ Gilania rau sapu podeki Goi sari na bulo tie meke qetu nia Agoi sa ninono pana dogoria Goi. Koasa ninono pa buloqu si qetu si arau pude vatu ni rau koa Goi sari doduru hire. Meke kamahire dogori rau sari na Mua tie saripu varigara hire, si paleke maeni sari na dia vinariponi koa Goi pa dia qinetuqetu. ¹⁸ Zihova, Tamasa tadi Ebarahami, Aisake, meke Zekopi*, Mamu kopu nia pude sa vina tabe hie si kaqu koa ninira pa bulodi rina tie, meke kopu ni pude kaqu rane Igo arini doduru toto.

* **29:18** Ta pozae Izireli pa Hiburu.

19 Mu vala nia koasa tuqu, Solomone sa hiniva pa doduruna sa bulona pude va tabei sa sari doduru gua sapu garunu ni Goi meke pude kuria sa sa Zelepade sapu ele gerigeri veko nia arau hie.”

20 Beto si tozi ni Devita sari doduru tinoni, “Vahesia se Zihova sa mia Tamasa!” Ke vahesia sa vinarigara tinoni se Zihova sa Tamasa tadi na tamadia meke kokotuŋu si arini meke va lavatia rini se Zihova meke gua tugo sa baŋara Devita.

21 Pa koivugona si va matei rini sari na kuru kuru meke vukivukihi va uququ la si arini koe Zihova: keke tina bulumakao, keke tina sipi kokoreo, meke keke tina tuna sipi kokoreo turanae na vinariponi napo vaeni meke soku vinukivukihi pule tana doduruna sa Izireli.

22 Koasa rane asa si qetuqetu hola si arini meke henahena na napo si arini pa kenuna e Zihova. Meke pa vina rua toso pule si va tabea rina tie sapu e Solomone si na baŋara. Va madia rini si asa pude na dia baŋara, meke va madia arini se Zedoki pa tinavete hiama. 23 Ke hobeia Solomone sa tamana, se Devita, pa habohabotuana baŋara te Zihova. Meke na ta manae sa binanara tanisa, ke va tabea ri doduru tie Izireli si asa.* 24 Doduru palabatu pa butubutu, sari doduru tie varane pa vinaripera, meke sari doduru tuna koreo Devita si tokotokoro sapu kaqu vala nia arini sa dia vinatabe koe Solomone, sa baŋara. 25 Meke va lavatia e Zihova se Solomone pa doduruna sa butubutu Izireli meke vala nia Sa koa sa sa binanara sapu tagotago meke variva dogoro sapu loke baŋara pule pa Izireli si ele hite gua asa.

* 29:23 1 Baŋ 2:12

Sa Minate te Devita

²⁶ Ke banara nia Devita, sa tuna koreo e Zese, sa doduruna sa popoa Izireli. ²⁷ Koa banara si asa pa Izireli ka made navulu puta vuaheni, ka zuapa vuaheni pa Heboroni meke ka tolonavulu neta vuaheni pa Zerusalem. * ²⁸ Barogoso va gorevura si asa meke tiqe mate, na tie tagotagona meke ta pamaena, meke e Solomone sa tuna, si banara hobena si asa. ²⁹ Sari doduru tinavete nomadi pu ta evana pa binanara te Devita pa podalaena meke kamo pa vina betona si ta kubere beto koari na kinubekubere te Samuela sa poropita, meke sari na kinubekubere te Netani sa hama, meke Qadi sa tie dodogora. ³⁰ Koari na kinubekubere si ta tozi sari hahanana binanara tanisa, meke sa nana niniranira, meke sari doduru ginugua pu ta evana koa sa, koasa butubutu Izireli, meke koari doduru binanara pa vari kalina Izireli.

* **29:27** 2 Samuela 5:4-5; 1 Koron 3:4

Buka Hope
The Holy Bible in the Roviana language of the
Solomon Islands
Buk Baibel long langguis Roviana long Solomon
Islands

copyright © 2016 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Roviana

Translation by: SITAG

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2017-11-06

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files dated 13 Dec 2023

2a5324ac-61e8-5e5b-b226-f3d15850d7c5